

Izveštaj o radu Uprave za sprečavanje pranja novca za period od 1.1.2017. do 31.12.2017. godine

U Beogradu, 27. marta 2018. godine
Uprava za sprečavanje pranja novca
Masarikova 2, 11000 Beograd

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
UNAPREĐENJE SISTEMA ZA SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA NA STRATEŠKOM NIVOU.....	4
Stalna koordinaciona grupa za nadzor nad sprovođenjem Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma.....	4
Sporazumi o saradnji.....	4
RAZVOJ SISTEMA NA ZAKONODAVNOM NIVOU.....	5
Zakon o izmenama i dopunama Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma.....	5
Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.....	6
SEKTOR ZA ANALITIKU I SPREČAVANJE FINANSIRANJA TERORIZMA.....	7
ODSEK ZA SARADNJU SA DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA.....	7
Tužilaštva.....	7
Ministarstvo unutrašnjih poslova.....	8
Bezbednosno-informativna agencija.....	9
Poreska uprava.....	10
Agencija za borbu protiv korupcije.....	10
Narodna banka Srbije.....	10
SARADNJA SA STRANIM FINANSIJSKOObAVEŠTAJNIM SLUŽBAMA.....	10
ODSEK ZA ANALIZU SUMNjIVIH TRANSAKCIJA.....	11
GRUPA ZA SPREČAVANJE FINANSIRANJA TERORIZMA.....	13
Saradnja sa drugim državnim organima u Republici Srbiji.....	14
Saradnja sa stranim finansijskoobaveštajnim službama.....	14
Analiza sumnjivih izveštaja.....	15
UOČENI TRENDOVI I IZAZOVI U BORBI PROTIV PRANJA NOVCA.....	15
Ulaganje gotovine nepoznatog porekla u građevinski sektor i sektor nepokretnosti.....	15
Finansijske operacije preko nerezidentnih računa.....	15
Poreske utaje.....	15
Modalitet nezakonitog izvlačenja novca domaćih privrednih društava u međunarodnom platnom sistemu.....	16
Spoljno trgovinski poslovi – primećeni granski sektori – distribucija dobara.....	16
Kripto valute (virtuelne valute).....	16
NADZOR NAD PRIMENOM ZAKONA KOD RAČUNOVOĐA I REVIZORA.....	17
POSREDAN NADZOR.....	19
NEPOSREDAN NADZOR.....	21
ODLUKE SUDA.....	22
AKTIVNOSTI U PROCESU PREGOVORA SA EVROPSKOM UNIJOM.....	26
Pregovaračko poglavlje 4 – slobodno kretanje kapitala.....	27
Pregovaračko poglavlje 24 - pravda, sloboda i bezbednost.....	28
Pregovaračko poglavlje 31 – Spoljna, bezbednosna i odbrambena politika.....	29
MEĐUNARODNA SARADNJA.....	30
Aktivnosti u okviru Komiteta Manival Saveta Evrope.....	30
Aktivnosti u okviru FATF.....	31
Aktivnosti u okviru Egmont grupe.....	32
Saradnja sa međunarodnim organizacijama i organima drugih država.....	32
PROJEKTI.....	32
Drugi projekti.....	33
LjUDSKI RESURSI I OBUKA.....	33

RAZVOJ INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA	37
MATERIJALNO - FINANSIJSKI POSLOVI	37
IZAZOVI I PREPREKE U OSTVARIVANJU PLANOVA.....	39

UNAPREĐENJE SISTEMA ZA SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA NA STRATEŠKOM NIVOU

Stalna koordinaciona grupa za nadzor nad sprovođenjem Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma

Po usvajanju Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma i pratećeg Akcionog plana 31. decembra 2014. godine, Vlada Republike Srbije je 23. aprila 2015. godine odlukom obrazovala Stalnu koordinacionu grupu za nadzor nad sprovođenjem Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: SKG). Strategija se odnosi na period 2015 – 2019. Članovi SKG su predstavnici državnih organa koji imaju ulogu u primeni Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Zakon). Aktivnosti iz Akcionog plana uz Nacionalnu strategiju uglavnom se podudaraju sa aktivnostima koje se preduzimaju u okviru različitih drugih bitnih politika i dokumenata koje se odnose na pregovore u okviru pregovaračkih poglavlja 24, 4, 31, 23 i 29.

U izveštajnom periodu, sastav SKG je izmenjen u skladu sa preporukama Manivala tako da od 2017. godine SKG čini manji broj visokopozicioniranih postavljenih lica i službenika.

U 2017. godini, Uprava je obavljala administrativno-tehničke poslove za potrebe SKG. Uprava je analizirala i pripremala materijale za sastanke SKG, vodila evidenciju o sprovođenju aktivnosti iz Akcionog plana na osnovu podataka koje je pribavljala od članova SKG, dostavljala pozive na sastanke i sačinjavala različite izveštaje, zapisnike i analize.

U toku 2017. godine SKG je održala 3 sastanka (19.10.2017, 26.10.2017. i 9.11.2017).

Najvažnije teme o kojima je SKG raspravljala ticale su se sprovođenja preporuka Komiteta Manival Manival Saveta Evrope i transpozicije relevantnih pravnih tekovina Evropske unije, pre svega Četvrte direktive, kao i koordinacije dostavljanja dodatnih informacija Zajedničkoj grupi za Evropu i Evroaziju ICRG (FATF).

Sporazumi o saradnji

U cilju unapređenja saradnje i razmene informacija u cilju otkrivanja i sprečavanja pranja novca, Uprava je u toku 2017. godine potpisala sledeće sporazume:

Uprava je sa Republičkim geodetskim zavodom potpisala Ugovor o pristupu podacima katastra nepokretnosti putem web aplikacije eKatastar, što je omogućilo Upravi direktnu pretragu baza podataka katastra nepokretnosti. Ovime je u jednom delu ispunjena i preporuka Komiteta Saveta Evrope Manival koja glasi: *Unaprediti pristup koji Uprava za sprečavanje pranja novca ima podacima kojima raspolažu organi krivičnog gonjenja, informacijama o svojini na nepokretnostima, poreskim informacijama...*

Uprava i Poreska uprava su potpisale Sporazum o razmenjivanju podataka i obaveštenja neophodnih za rad. Do sada je Uprava imala potpisan protokol o saradnji sa Poreskom policijom, a sada se otvara mogućnost efikasnije saradnje i sa ostalim organizacionim jedinicama u okviru Poreske uprave.

Uprava i Republičko javno tužilaštvo su potpisali novi Sporazum o saradnji u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma. Novim sporazumom se otklanjaju nedostaci koje su eksperti Komiteta Manival prepoznali u Izveštaju Manivala o evaluaciji Srbije, gde su konstatovali da jedna odredba sporazuma *može da utiče na operativnu nezavisnost u radu Uprave, kao i na slobodu u donošenju odluka o prosleđivanju informacija tužilaštvu.*

Uprava i Privredna komora Srbije su potpisale sporazum o saradnji i uspostavljanju kontinuirane saradnje u edukaciji, odnosno osposobljavanju i usavršavanju ovlašćenih lica kod obveznika koji su članice Privredne komore Srbije. Cilj ovog sporazuma je uspostavljanje kontinuirane saradnje dve institucije u stvaranju uslova za efikasnu primenu propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

RAZVOJ SISTEMA NA ZAKONODAVNOM NIVOU

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma

Zakon o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma („Službeni glasnik RS”, broj 29/15) je donet 20. marta 2015. godine. Osnovni cilj donošenja ovog zakona je unapređenje borbe protiv terorizma ustanovljavanjem sistema preventivnih i represivnih mera protiv finansiranja terorizma kao prethodne neophodne faze u vršenju terorističkih akata. Naime, Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: SB UN) je doneo niz rezolucija kojima se propisuje primena represivnih mera protiv terorista, terorističkih organizacija i njihovih finansijera. Jedna od mera odnosi se na sprečavanje korišćenja imovine i sredstava terorista i njihovih finansijera i države su u obavezi da donesu propise kojima se reguliše ograničavanje raspolaganja imovinom i sredstvima koji se nalaze na teritoriji tih država.

Donošenjem ovog zakona se ispunjavaju odredbe Glave VII Povelje Ujedinjenih nacija, koja propisuje da su države članice UN u obavezi da preduzimaju mere na sprovođenju rezolucija koje u okviru svojih ovlašćenja donosi SB UN. Rezolucije kojima se propisuju mere za sprečavanje finansiranja terorizma i terorizma uopšte su: Rezolucija 1267 iz 1999. godine koja sadrži listu lica označenih od strane SB UN prema kojima se primenjuju navedene mere (kao i prateće rezolucije 1988, 1989 i 2253), Rezolucija 1373 iz 2001. godine koja predviđa označavanje lica na predlog nacionalnih država i jurisdikcija. Zakon je usaglašen sa preporukama FATF koje su u februaru 2012. godine izmenjene i dopunjene, a njegove odredbe su usklađene sa Preporukom broj 6.

Komiteta Manival Saveta Evrope je u svom izveštaju iz aprila 2016. godine izdao preporuke za otklanjanje manjkavosti ovog zakona, pre svega u cilju primene ciljanih finansijskih sankcija bez odlaganja. Naime, postupak označavanja lica od strane Vlade, a na predlog Ministarstva spoljnih poslova se pokazao kao veoma spor i u suprotnosti sa načelom hitnosti koje je po međunarodnim standardima u ovoj oblasti potrebno implementirati.

Otuda je Narodna skupština Republike Srbije dana 14. decembra 2017. godine donela Zakon o izmenama i dopunama Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma („Službeni glasnik RS“, broj 113/2017 od 17.12.2017.), a najvažnije izmene koje je zakon doneo su sledeće:

- Lista lica označenih od strane Ujedinjenih nacija i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Republika Srbija član preuzima se u izvornom obliku – direktno se primenjuje, bez prevođenja;
- Nadležno tužilaštvo i sud mogu predložiti lice za stavljanje na listu označenih lica;
- Vlada može predložiti Savetu bezbednosti UN stavljanje lica na listu, a takođe i za skidanje sa liste;
- Vlada može da traži od druge države da ograniči raspolaganje imovinom licu koje je na listi Vlade, ukoliko postoji saznanje da označeno lice ima imovinu u toj državi.
- Fizičko i pravno lice ne sme učiniti dostupnom svoju ili tuđu imovinu označenom licu ili povezanom licu.

Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Uprava je u toku 2017. godine intenzivno radila na usaglašavanju teksta Nacrta zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma sa preporukama i primedbama nadležnih organa, kao i sa sugestijama Evropske komisije. Prethodni Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma je na sistematski način regulisao oblast borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma kao celinu. Zakonodavac je razmatrao mogućnost donošenja izmena i dopuna postojećeg zakona, ali kako su se tokom rada na ovom zakonu prilike značajno promenile, u tom smeru su se kretale i izmene postojećih odredaba. U toku rada na zakonu, intervenisano je u više od polovine članova zakona, odnosno u više od 50 procenata članova zakona su unošene izmene i dopune. Na osnovu jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa, to je uslov za donošenje novog zakona.

Novim zakonom domaće zakonodavstvo je usklađeno sa standardima u ovoj oblasti – 40 preporuka FATF (*Financial Action Task Force*), kao i sa Direktivom (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma, izmenama Uredbe (EU) broj 648/2012 Evropskog parlamenta i Saveta, i prestanku važenja Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Saveta i Direktive Komisije 2006/70/EZ, poznata i kao „Četvrta direktiva“. Takođe, novine koje donosi Zakon su u skladu sa preporukama iz Izveštaja Komiteta Manival.

Narodna skupština Republike Srbije je 14. decembra 2017. godine donela Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Zakon je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 113/2017 od 17. 12. 2017. godine, stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. aprila 2018. godine. Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS“, br. 20/09, 72/09, 91/10 i 139/14).

Ključne izmene u rešenja koja donosi ovaj zakon u odnosu na prethodno važeći Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma su sledeće:

- Radnje i mere poznavanja i praćenja stranke koje su se primenjivale na strane funkcionere („politički eksponirana lica“) primenjuju se i na domaće funkcionere;
- Uvođenje javnih beležnika i javnog poštanskog operatera (JP Pošta Srbije) kao obveznika po Zakonu;

- Detaljnije propisivanje obaveze analize rizika od pranja novca i finansiranja terorizma od strane obveznika;
- Proširenje obaveze utvrđivanja stvarnog vlasništva i na trustove i ostala lica stranog prava;
- Propisivanje obaveze utvrđivanja porekla imovine za visokorizične stranke;
- Obaveze propisivanja postupka po kome utvrđuje da je stranka ili pravno lice koje se javlja u vlasničkoj strukturi stranke of-šor pravno lice;
- Obaveza procene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma na nacionalnom nivou;
- Preciziranje obaveza za pružaoca platnih usluga kod prenosa novčanih sredstava;
- Primena sektorskih zakona (Zakona o bankama, Zakona o osiguranju i dr.) u vršenju nadzora nad primenom odredaba Zakona od strane banaka i primeni kaznenih odredaba i drugih mera, kako bi se postigla efikasnost nadzora i kazni;
- Zaštita zaposlenih koji rade na poslovima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma od nasilnih radnji.

SEKTOR ZA ANALITIKU I SPREČAVANJE FINANSIRANJA TERORIZMA

Sektor za analitiku i sprečavanje finansiranja terorizma se sastoji iz Odeljenja za analitiku i Grupe za sprečavanje finansiranja terorizma.

Odeljenje za analitiku se sastoji iz dva odseka i to: Odsek za analizu sumnjivih transakcija i Odsek za saradnju sa drugim državnim organima.

ODSEK ZA SARADNJU SA DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA

Tužilaštva

Nadležna tužilaštva su u toku 2017. godine Upravi uputila 55 zahteva.

Tužilaštvo	Broj zahteva
Tužilaštvo za organizovani kriminal	18
Viša tužilaštva	35
Osnovna tužilaštva	2

Obrazloženje sumnje u pranje novca najčešće se vezuje za krivična dela zloupotrebe službenog položaja, prevarne radnje, nenamensko trošenje sredstava, pronevere, trgovinu ljudima, trgovinu narkoticima, falsifikovanje, sve oblike organizovanog kriminala i drugo.

Uprava svoje predmete prosleđuje nadležnim tužilaštvima shodno potpisanom Sporazumu sa Republičkim javnim tužilaštvom od 26. aprila 2017. godine. U toku 2017. godine Uprava je prosledila ukupno 44 informacije nadležnim tužilaštvima.

Tužilaštvo	Broj prosleđenih informacija
Tužilaštvo za organizovani kriminal	10

Najveći broj analiza i informacija o sumnji u aktivnosti koje ukazuju na pranje novca ili finansiranje terorizma prosleđen je Višem javnom tužilaštvu u Beogradu, ukupno 23 informacije.

Regionalna raspoređenost prosleđenih informacija po tužilaštvima prikazana je u tabeli koja sledi.

Više javno tužilaštvo	Broj prosleđenih informacija
Beograd	23
Subotica	3
Novi Sad	2
Pančevo	2
Smederevo	1
Vranje	1
Sombor	1
Pirot	1

U najvećem broju slučajeva informacije su tužilaštvima prosleđene zbog sumnje u simulovane pravne poslove za koje postoje pretpostavke da iza tih poslova ne stoji ekonomska realnost (stvarna kupoprodaja roba i usluga), korupciju, trgovinu narkoticima, trgovinu ljudima, falsifikovanje poslovne dokumentacije, razne vrste prevara i veze sa već poznatim kriminalnim grupama u Republici Srbiji.

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Ministarstvo unutrašnjih poslova je u 2017. godini Upravi uputilo 320 zahteva. Od ukupnog broja zahteva Ministarstva unutrašnjih poslova, od strane Uprave kriminalističke policije upućeno je ukupno 70 zahteva. Na zahtev državnih organa pored provera iz raspoloživih baza Uprave (baze gotovinskih i sumnjivih transakcija), prikupljani su podaci o prometima po računima (u proseku za period od 8 godina), prenosu novca putem agenata za prenos novca i podaci iz inostranstva od drugih finansijskoobaveštajnih službi preko EGMONT grupe.

Policijske uprave su Upravi uputile 22 zahteva. U predmetima gde su razmenjivani podaci sa policijskim upravama, provere su vršene najčešće zbog sumnje u zloupotrebu ovlašćenja u privredi, poresku utaju, prevare i simulovane pravne poslove.

Jedinica za finansijske istrage Ministarstva unutrašnjih poslova je u toku 2017. godine Upravi uputila ukupno 228 zahteva u kojima je po zahtevu u proseku tražena provera za 12 fizičkih lica. Najveći broj zahteva upućen je zbog sumnje u pranje novca koje se dovodi u vezu sa prethodnim krivičnim delima kao što su: prevara, poreska utaja, proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, zloupotreba položaja odgovornog lica i trgovina ljudima.

U toku analize sumnjivih transakcija koje su prijavljene od strane obveznika, Uprava je Ministarstvu unutrašnjih poslova uputila 116 zahteva u kojima su im dostavljani podaci, ali u

isto vreme i tražene informacije o krivičnim delima, vezama sa kriminalnim grupama u Republici Srbiji i svim drugim operativnim podacima sa kojima raspolažu. Aktivnosti lica koja su bila predmet analize ukazivala su na sumnju u legalno poreklo sredstava, trgovinu narkoticima, prevarne radnje, zloupotrebe položaja odgovornih lica, trgovinu ljudima, finansiranje terorizma, manipulacije hartijama od vrednosti i drugo.

Bezbednosno-informativna agencija

U toku 2017. godine Bezbednosno-informativna agencija je Upravi uputila ukupno 71 zahtev gde je bilo potrebno pored raspoloživih baza proveriti i promete po računima, najčešće za period od 2 godine. Najveći broj razmenjenih informacija odnosio se na sumnju u trgovinu narkoticima, trgovinu ljudima, finansiranje terorizma, vezu sa kriminalnim organizacijama, transfere novca sumnjivog porekla na račune u Republici Srbiji i falsifikovanje identifikacionih dokumenata od strane fizičkih lica.

Takođe, nakon izvršenih analiza sumnjivih transakcija Uprava je Bezbednosno-informativnoj agenciji na dalju nadležnost prosledila ukupno 46 informacija, sa zahtevom da nas obaveste o rezultatima izvršenih provera. Najčešće se radilo o stranim državljanima koji poseduju račune ili vrše transakcije u poslovnim bankama u Srbiji, a za čije se aktivnosti može sumnjati da su vezana za trgovinu ljudima, narkoticima, prevare i finansiranje terorizma.

Usled velike migrantske krize, učestale su i prijave sumnjivih transakcija od strane agenata za prenos novca. Sve takve transakcije su zbog sumnje u finansiranje terorizma ili trgovinu ljudima prosledene Bezbednosno-informativnoj agenciji.

Poreska uprava

U 2017. godini Poreska uprava je Upravi uputila 8 zahteva za dostavu podataka, dok je Uprava uputila 134 zahteva Poreskoj upravi radi provera iz njihove nadležnosti. Zahtevi Uprave najčešće su se odnosili na sumnju da se vrše simulovani pravni poslovi sa ciljem izvlačenja gotovine sa računa pravnih lica, a u cilju izbegavanja plaćanja poreskih obaveza. Takođe, prijave sumnjivih transakcija su se odnosile i na značajno učešće pozajmica u odnosu na celokupan promet, što ukazuje i na sumnju da pravno lice značajan deo delatnosti obavlja u sivoj zoni. Jedan deo zahteva Uprave odnosio se i na povraćaje pozajmica osnivača za likvidnost za koje se sumnja da nisu bile ni izvršene.

Kao rezultat dobre saradnje Uprave za sprečavanje pranja novca i Poreske uprave važno je napomenuti da je u 2017. godini, na osnovu informacija koje su prosledene od strane Uprave za sprečavanje pranja novca Poreska uprava utvrdila nepravilnosti u ukupnom iznosu od RSD 270.000.000,00.

Agencija za borbu protiv korupcije

Koruptivna krivična dela su prema Nacionalnoj proceni rizika okarakterisana kao visokorizična dela za pranje novca. Agencija za borbu protiv korupcije je u toku 2017. godine Upravi uputila 20 zahteva koji su se odnosili na sumnju u nesrazmeru primanja i imovine

funkcionera i povezanih lica koja je prijavljena Agenciji, kao i u poreklo sredstava kojima se finansiraju političke partije.

Narodna banka Srbije

Narodna banka Srbije je u toku 2017. godine u skladu sa tačkom 6. Sporazuma o saradnji u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, zaključenim između NBS i Uprave, Upravi uputila 24 zahteva za proveru podataka koji su se odnosili na prijavljene transakcije obveznika (broj i kvalitet prijavljenih sumnjivih i gotovinskih transakcija) i proveru podataka koji se odnose na lica koja kupuju udele u bankama.

Kao jedan od pokazatelja uspešne saradnje Uprave za sprečavanje pranja novca i drugih nadležnih državnih organa u Republici Srbiji u 2017. godini, je i 10 pravosnažnih presuda za izvršenje krivičnog dela pranja novca. Navedenim presudama je obuhvaćeno 12 fizičkih i 1 pravno lice. Jedna presuda se odnosi na pranje novca kod koga je predikatno delo izvršeno u inostranstvu. Takođe, jedna presuda se odnosi na pranje novca kod koga je izvršilac treće lice.

SARADNJA SA STRANIM FINANSIJSKO OBAVEŠTAJNIM SLUŽBAMA

U toku 2017. godine Uprava je odgovorila na 104 zahteva 29 stranih finansijskoobaveštajnih službi. Zahtevi su se uglavnom odnosili na državljane Republike Srbije sa računima u inostranstvu za koje se sumnja da su u vezi sa kriminalnim grupama ili kriminalnim aktivnostima, kao i na strane državljane koji imaju račune u poslovnim bankama u Srbiji ili su učesnici u kriminalnim aktivnostima u Srbiji.

U istom periodu Upravi je od strane finansijskoobaveštajnih službi drugih zemalja dostavljeno 16 spontanih informacija koje se najčešće odnose na sumnjive aktivnosti fizičkih ili pravnih lica iz Republike Srbije, a koja poseduju otvorene račune kod banaka u inostranstvu. Kao spontane dostavljene su i informacije o pravnim licima iz inostranstva koje kod banaka u Srbiji imaju otvorene račune za koje se sumnja da služe za prikrivanje nelegalno stečenih sredstava u inostranstvu.

Uprava je u toku rada po analitičkim predmetima stranim finansijskoobaveštajnim službama (ukupno 34 druge finansijskoobaveštajne službe) uputila ukupno 90 zahteva. Zahtevi su se najvećim delom odnosili na nerezidente koji imaju račune ili poslovne aktivnosti u Srbiji, a zbog sumnje u poreklo sredstava ili poslovne aktivnosti istih. Takođe, deo zahteva upućen je stranim finansijskoobaveštajnim službama u cilju identifikovanja imovine domaćih lica u inostranstvu.

Pregled finansijskoobaveštajnih službi sa kojima je razmenjeno najviše informacija u 2017. godini je prikazan u sledećoj tabeli:

	Zahtevi stranih FOS	Zahtevi Uprave
Crna Gora	21	2
Bosna i Hercegovina	11	7
Mađarska	8	6
Slovenija	7	5

ODSEK ZA ANALIZU SUMNjIVIH TRANSAKCIJA

U toku 2017. godine obveznici su Upravi prijavili ukupno 2.471 sumnjivih izveštaja. Pregled prijavljenih sumnjivih izveštaja po obveznicima prikazan je u sledećoj tabeli:

Obveznici	Broj prijavljenih sumnjivih izveštaja
Banke	752
Agenti za prenos novca	1.643
Agenti za promet nekretnina	1
Računovođe	0
Revizori	6
Platne institucije	5
Lica koja se bave poštanskim saobraćajem	31
Osiguravajuća društva	5
Notari	9
Advokati	1
Ostali izvori*	18

Kao što se iz priloženog grafičkog prikaza može videti, najveći broj sumnjivih transakcija u 2017. godini prijavili su agenti za prenos novca i banke.

Sveobuhvatna obrazloženja da se u prijavljenim transakcijama radi o sumnji u pranje novca ili finansiranje terorizma dostavljaju banke koje pored objašnjenja sumnje za konkretnu transakciju dostavljaju i opširne informacije o aktivnostima prijavljenih lica koje su prethodile samoj prijavi. Od ukupno prijavljenih sumnjivih izveštaja od strane banaka (752 izveštaja), 404 izveštaja je ostalo u Upravi na praćenju, dok su ostale prosleđene nadležnim državnim organima na dalje postupanje.

Svi izveštaji koje su agenati za prenos novca prijavili Upravi kao sumnjive (1.643 izveštaja) prosleđeni su drugim državnim organima na dalje postupanje.

Učesnici u transakcijama koje su u Upravi ostale na praćenju, tj. gde nema dovoljno podataka koji potkrepljuju sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma, i dalje se prate i nakon prijavljenih novih gotovinskih ili sumnjivih transakcija, ponovo analiziraju i procenjuju.

Aktivnosti koje su najčešće od strane obveznika prijavljivane kao sumnjive su: poreska utaja, unos novca nepoznatog porekla u finansijski sistem Republike Srbije, falsifikovanje ličnih identifikacionih dokumenata, zloupotrebe položaja odgovornih lica u pravnim licima, sumnjive kupovine pravnih lica, sumnjiva upotreba odobrenih kredita od strane fizičkih lica, finansiranje terorizma kroz humanitarne organizacije i drugo.

Kao i prethodnih godina poreska utaja je i dalje najzastupljenije krivično delo koje je od strane obveznika prepoznato u prijavljenim sumnjivim transakcijama. Najčešće se radi o simulovanim pravnim poslovima koje za cilj imaju izvlačenje gotovine sa računa pravnih lica ili transakcije kod kojih se sumnja u poreklo sredstava, kao što su uplate pozajmica za koje se

na osnovu dodatnih analiza može zaključiti da ne potiču od legalog poslovanja fizičkog lica koje iste uplaćuje.

Trgovina robe na crno i dalje je prisutna Republici Srbiji. Lica uvoze i prodaju robu za gotovinu, bez evidentiranja u poslovnim knjigama, a plaćanja za uvezenu robu se vrše alternativnim načinima izbegavajući bankarski sektor (npr. koristeći agente za prenos novca). Roba koja se prodaje na crno se plaća dobavljačima i kao pomoć porodici.

Tokom analize sumnjivih transakcija uočena je tendencija da nerezidenti koji nemaju poslovnu aktivnost u Republici Srbiji otvaraju račune u poslovnim bankama u Srbiji. Po navedenim računima se iz inostranstva po različitim osnovama transferišu značajna novčana sredstva bez jasnog dokaza o poreklu i krajnje namene istih.

Što se prijava sumnjivih transakcija od strane agenata za prenos novca tiče, one se uglavnom odnose na lica, strane državljane, koji potiču iz rizičnih područja za finansiranje terorizma (Sirija, Saudijska Arabija, Pakistan, Avganistan i dr.). Transakcije koje se obavljaju preko agenata za prenos novca se vrše u malim pojedinačnim iznosima i kod istih se mogu uočiti pojedina lica koja vrše uslužno polaganje ili podizanje gotovine za više lica.

GRUPA ZA SPREČAVANJE FINANSIRANJA TERORIZMA

Grupa za sprečavanje finansiranja terorizma je formirana u septembru 2017. godine, u okviru Sektora za analitiku i sprečavanje finansiranja terorizma. Nadležnost Grupe su studijsko-analitički i studijsko-operativni poslovi koji se odnose na: prijem, evidentiranje i unos izveštaja u bazu podataka, analizu primljenih izveštaja na dnevnom nivou i drugih informacija koje dostavljaju obveznici po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma a koji se odnose na finansiranje terorizma; izradu zahteva za dostavljanje podataka od obveznika, državnih organa, kao i stranih finansijsko-obaveštajnih službi; prikupljanje i analizu podataka na inicijativu državnih organa za pokretanje postupka prikupljanja podataka u Upravi; izradu odgovora na zahteve državnih organa koji se odnose na finansiranje terorizma; davanje preporuka obveznicima o prijavi sumnjivih transakcija u vezi sa finansiranjem terorizma; učestvovanje u izradi tipologija i trendova finansiranja terorizma; učestvovanje u izradi procene rizika od finansiranja terorizma na nacionalnom nivou; obavlja i druge poslove iz delokruga Sektora.

Grupa takođe vrši i poslove koji su u nadležnosti Uprave u vezi Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma. Navedeni zakon je stupio na snagu 25.12.2017. godine. Donošenjem ovog zakona ispunjen je jedan od najvažnijih preduslova, na nivou tehničke usklađenosti sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Naime, Uprava je preuzela obavezu praćenja promena na listama označenih lica Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i objavljivanja tih lista na internet prezentaciji Uprave u najkraćem roku od promene. Objavom informacije o promeni na sajtu Uprave, liste SBUN postaju pravosnožne, tj. više nije potrebno čekati odluku Vlade o izmeni na listi označenih lica.

Najvažnije izmene u Zakonu:

- lista lica označenih od strane Ujedinjenih nacija i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Republika Srbija član preuzima se u izvornom obliku – direktno se primenjuje, bez prevođenja;
- nadležno tužilaštvo i sud mogu predložiti lice za stavljanje na listu označenih lica;
- Vlada može predložiti Savetu bezbednosti UN stavljanje lica na listu, a takođe i za skidanje sa liste;
- Vlada može da traži od druge države da ograniči raspolaganje imovinom licu koje je na listi Vlade, ukoliko postoji saznanje da označeno lice ima imovinu u toj državi;
- fizičko i pravno lice ne sme učiniti dostupnom svoju ili tuđu imovinu označenom licu ili povezanom licu.

U saradnji sa BIA, RJT, TOK, Ministarstvom pravde, MUP, Ministarstvom odbrane i MSP, članovi Grupe rade i poslove na izradi Zakona o nacionalnoj bazi podataka za borbu protiv terorizma. Predviđeno je da navedeni zakon stupi na snagu u prvoj polovini 2018. godine, a da izrada Nacionalne baze podataka za borbu protiv terorizma bude realizovana u roku od šest meseci nakon donošenja zakona.

Članovi Grupe su takođe bili i učesnici u izradi Akcionog plana i Nacionalne strategije za sprečavanje i borbu protiv terorizma za period 2017-2021.

Saradnja sa drugim državnim organima u Republici Srbiji

Osim aktivnosti na izradi Zakona o nacionalnoj bazi podataka za borbu protiv terorizma i Akcionog plana i Nacionalne strategije za sprečavanje i borbu protiv terorizma za period 2017-2021, Grupa za sprečavanje finansiranja terorizma ima intezivnu saradnju sa BIA i SBPTE MUP-a R. Srbije po pitanju prikupljanja i analize finansijskih podataka lica za koja se sumnja da su uključena u terorističke aktivnosti.

Tokom 2017. godine, Grupa za sprečavanje finansiranja terorizma je postupala po 33 zahteva BIA i 24 zahteva SBPTE. Prikupljanje i analiza podataka iz navedenih zahteva je vršena u 20 analitičkih predmeta.

Grupa za sprečavanje finansiranja terorizma je prema BIA uputila ukupno 36 zahteva iz 11 predmeta, dok je prema SBPTE upućeno 15 zahteva iz 9 predmeta.

Radom po predmetima članovi Grupe za sprečavanje finansiranja terorizma često uoče sumnju u izvršenje drugih krivičnih dela. Najčešće se radi o krivičnom delu nelegalan prelazak državne granice i krijumčarenje ljudi, ali bilo je i slučajeva otkrivanja trgovine narkoticima. Navedene analize se dostavljaju nadležnim tužilaštvima u dalju nadležnost. Tokom 2017. godine, članovi Grupe su dostavili ukupno 13 informacija Višim javnim tužilaštvima zbog sumnje u izvršenje drugih krivičnih dela.

U cilju širenja svesti o rizicima od zloupotrebe neprofitnog sektora u svrhu finansiranja terorizma, Uprava za sprečavanje pranja novca je u saradnji sa Kancelarijom za saradnju sa civilnim društvom Vlade R. Srbije i Nacionalnim konventom o Evropskoj Uniji, započela edukativne sastanke sa nevladinim organizacijama. Prvi u nizu planiranih sastanaka na temu rizika od finansiranja terorizma je održan 21.11.2017. godine, gde su pored predstavnika neprofitnih organizacija koje su uključene u pregovaračko poglavlje 24 (Pravda, sloboda i

bezbednost) i pregovaračko poglavlje 31 (Zajednička spoljna i bezbednosna politika EU) prisustvovali i predstavnici OEBS-a i stranih ambasada. U planu je da se, u saradnji sa OEBS-om, tokom 2018. godine, izradi publikacija o rizicima od zloupotrebe neprofitnog sektora od strane terorista i održi više seminara sa nevladinim organizacijama na navedenu temu.

Saradnja sa stranim finansijskoobaveštajnim službama

Tokom 2017. godine, Grupa za sprečavanje finansiranja terorizma je uputila 7 zahteva stranim FOS zbog sumnje u povezanosti lica iz zahteva sa finansiranjem terorista. Stani FOS-ovi su uputili 4 zahteva Upravi u kojima se navodi povezanost lica sa terorizmom.

Analiza sumnjivih izveštaja

Grupa za sprečavanje finansiranja terorizma vrši analizu svih sumnjivih izveštaja. Obveznici su prijavili 8 sumnjivih izveštaja u kojima je direktno identifikovana sumnja u finansiranje terorizma. Od navedenih izveštaja šest se vezuje za već otvorene predmete, dok je kod dva (nakon izvršenih provera kod nadležnih organa) utvrđeno da nema povezanosti sa terorističkim grupama i aktivnostima.

UOČENI TREND OVI I IZAZ OVI U BORBI PROTIV PRANJA NOVCA

1. Ulaganja gotovine nepoznatog porekla u građevinski sektor i sektor nepokretnosti

Kao i 2016. godine, tokom 2017. godine takođe se uočava već ustaljeni trend investiranja gotovine ili novca koji potiče iz nepoznatog porekla, kao i od organizovanog kriminala ili pojedinaca kriminalaca. Ove navode potvrđuje i saradnja sa državnim organima u istražnim radnjama oko provera tokova novca koji je završio u sektoru građevinarstva ili u prometu sa nepokretnostima. Verovatno ovom stanju doprinosi i činjenica da je još uvek moguća nelegalna gradnja, iako postoje vidni pomaci u regulativi dobijanja građevinskih dozvola.

2. Finansijske operacije preko nerezidentnih računa

Sve više se uočava trend transfera novca preko nerezidentnih računa stranih pravnih i fizičkih lica u bankarskom sektoru R. Srbije. Postavlja se pitanje i nameće sumnja u smisao i ekonomsko-pravnu opravdanost finansijskog prometa za pojedine nerezidente kad se radi o reeksportnim poslovima roba i usluga. Dodatnim analizama uključujući i međunarodne provere, te pogotovo vršenjem neposrednih kontrola, došlo bi se do opravdanosti sumnji, kao i do segmentacije specifičnih trgovinskih poslova (određene robe ili usluge), koji se fiktivno koriste, da li za karusel prevare ili čisto pranje novca ili kombinovano.

3. Poreske utaje

Nastavlja se trend uočavanja sumnje u vršenje krivičnih dela privrednog kriminala - poreske utaje. Tome u prilog ide konstatacija da je čak povećan broj prosleđenih predmeta Poreskoj upravi u odnosu na 2016. godinu. I dalje su prisutne pojave simulovanih poslova, fiktivne radnje prenosa novca i izvlačenje gotovine preko računa fizičkih lica i preduzetnika. Isto tako se struktura fiktivno - lažno poslovanje

radi neiskazivanja poreskih obaveza zbog izbegavanja legalnog prometa roba, ili se sa druge strane lažno iskazuje pravo na povraćaj poreza. U oba slučaja se pre svega misli na PDV. Iskustva i saradnja sa nadležnim državnim organima ukazuju da postoje organizovane kriminalne grupe, ili stalno nastaju, čiji je isključivi cilj da u korist svojih klijenata, ili ličnu korist, čine smišljene fiskalne prevare – utaje poreza, što nedvosmisleno nanosi ogromnu štetu budžetu Republike Srbije.

4. Modalitet nezakonitog izvlačenja novca domaćih privrednih društava u međunarodnom platnom sistemu

Poučeni iskustvima i pozitivnom praksom otkrivanja nezakonitog izvlačenja novca sa računa, profesionalno organizovane kriminalne grupe kreiraju nove i složene modalitete izvlačenja novca. Uočena je praksa međunarodnog faktora, u smislu da se novac domaćih pravnih lica koja žele da izvuku gotovinu uplaćuje direktno ili posredno na nerezidentne račune stranih firmi u zemlji (organizatoru), ili se pak transferiše preko posrednih firmi na nerezidentni račun (organizatora) pružaoca usluga (fiktivnih) u zemlje okruženja, a potom se preko brojnih kurira novac vraća u gotovini, većinom neprijavljen na granici naručiocima posla, nakon podizanja efektivnog novca sa bankovnog računa (organizatora) u dotičnoj zemlji.

5. Spoljno trgovinski poslovi – primećeni granski sektori – distribucija dobara

Ono što je uočeno kao pojava, a za istaći je, cirkulacija značajnog gotovinskog novca u poslovima sa uvozom i prometom raznih tipova automobila na domaćem tržištu. Poznato je da je uvoz automobila, naročito polovnih, tokom 2017 godine bio izuzetno jak. Uočene su finansijske aktivnosti koje ukazuju na neregularnosti u robno – novčanoj neravnoteži kada se radi o uvozu, prometu i izmirenju finansijskih obaveza i likvidnosti firmi koje prometuju, pre svega polovne automobile. Takođe, uočeni su značajni trendovi visokih gotovinskih pozajmica radi pokrića likvidnosti po računu u smislu plaćanja nastalih obaveza jer iskazani prilivi od uplate pazara ili priliva na račune nikako ne mogu pokriti nastale obaveze. Direktno i učestale kontrole su potvrdile sumnje, jer je u mnogim slučajevima otkriveno da prodaja ide na crno ili u nerealno iskazanim vrednostima po artiklima, te da iz tog razloga nema adekvatnog obračuna i uplata fiskalnih obaveza. U ovakvim slučajevima radi se o aktivnostima sa gotovinom u fazama plaćanja nabavke, prometa (prodaje) na domaćem tržištu, otkupa deviza za položenu gotovinu, te u skladu sa tim lažnog i štimovanog iskazivanja celokupnog poslovanja. Iz tog razloga se može ova vrsta sektora poslova sa uvozom polovnih automobila svrstati u visokorizične u pogledu sumnje u pranje novca. Trend će se verovatno nastaviti, jer je u dogledno vreme najavljen dalji uvoz zasnovan na interesovanju tržišta Srbije i želje da se EU reši polovnih automobila.

6. Kripto valute (virtuelne valute)

Kao izazov za hipotetičku pretnju od pranja novca u bliskoj budućnosti je pojava kripto valuta (virtuelnih valuta). Tu se misli na samu proizvodnju i stavljanje u promet tako proizvedene, kreirane valute, ili klasična kupoprodaja, a već je svima poznato da je uspostavljena i globalna berzanska kupoprodaja. Tehnološki razvoj omogućava kreiranje bezbroj kripto valuta i teško je predvideti šta će se iz toga sve izroditi u smislu njihove namene, korisnosti i opravdanosti postojanja. Praksa nas uči da je fluktuacija vrednosti tih valuta učestala i da naglo raste ili opada. Verovatno na tu činjenicu utiču špekulativne radnje izazivane pojačanom tražnjom i rastom cena. Ono što zabrinjava monetarne vlasti je ogromna količina novca koja se konvertuje u kripto

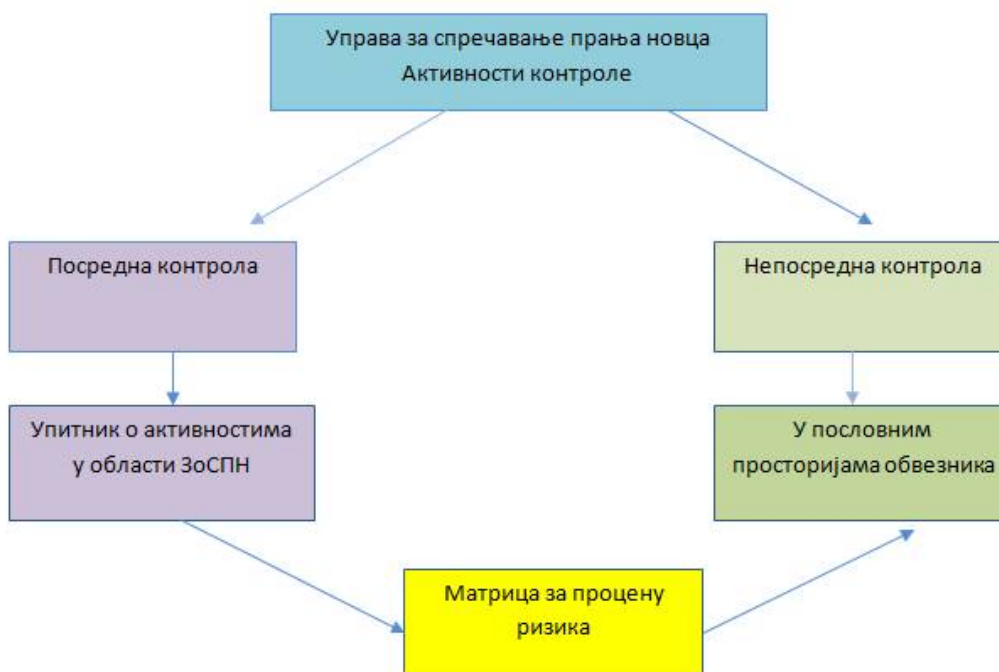
valute. Spominju se stotine milijardi US dolara koje se sele sa jednih na druge račune u prilično anonimnom (virtuelnom) okruženju poslovanja.

Srbija nije imuna na rastući trend trgovanja kripto valutama. Finansijski sektor evidentira saldiranja (obično preko kreditnih kartica) sve većeg učešća brojnih igrača na tom polju. S obzirom na priličnu anonimnost u lancu trgovanja i posjedovanja virtuelnih novčanika, ovo je ujedno i primamljiva prilika kriminalnim organizacijama i kriminalcima da iskoriste ovu poprilično nedefinisanu i neregulisanu novo nastalu industriju za svoje kriminalne radnje i pranje novca. Sigurno možemo reći da će u skoroj budućnosti biti dosta izazova i neophodnih radnji oko uspostavljanja dobre preventive i kontrole sektora kripto valuta, a pre svega tu se misli na definisanje i identifikaciju nosioca posla, učesnika u trgovanju, praćenju, kao i kontrole kretanja tokova novca koja podležu konverziji novca u kripto valute i obrnuto.

NADZOR NAD PRIMENOM ZAKONA KOD RAČUNOVOĐA I REVIZORA

Uprava za sprečavanje pranja novca, u skladu sa odredbama člana 82. i 83. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma („Službeni glasnik RS“, br.20/2009, 72/2009, 91/2010 i 139/2014 – u daljem tekstu: Zakon), vrši nadzor nad primenom Zakona kod računovođa i revizora, i to:

- 1) posredan nadzor
- 2) neposredan nadzor

Posredan nadzor vrši se slanjem, na osnovu unapred određenih kriterijuma, upitnika o aktivnostima obveznika - računovođa i revizora u primeni propisa koji regulišu sprečavanje

pranja novca i finansiranja terorizma i analizom dobijenih odgovora. Kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje kojim obveznicima će se slati upitnik kada je reč o računovođama su: broj zaposlenih, godišnji poslovni prihod, neto dobitak pravnog lica ili preduzetnika, saznanja dobijena od Uprave – Odeljenja za analitiku, finansijsko-informacione poslove i saradnju sa državnim organima itd. Kada je reč o revizorima, upitnik je poslat svim zvanično registrovanim revizorskim kućama.

Neposredan nadzor obavlja se u prostorijama kontrolisanog subjekta, uvidom u opšte i pojedinačne akte, evidencije i dokumentaciju, kao i poslovne knjige, izvode računa, korespondencije i druga dokumenta u prostorijama subjekta nadzora ili pravnog lica sa kojima je subjekt nadzora direktno ili indirektno povezan, uzimanjem izjave od odgovornog lica ili ostalih zaposlenih u subjektu nadzora, kao i traženjem podataka od državnih organa i imalaca javnih ovlašćenja i pregledom dokumentacije.

Prilikom izrade Plana neposrednog nadzora za 2017. godinu primenjen je pristup zasnovan na proceni rizika, koji podrazumeva da će obveznici za koje se oceni da prilikom obavljanja svoje registrovane delatnosti imaju veću izloženost riziku od pranja novca i finansiranja terorizma, imati prioritet kod utvrđivanja dinamike Plana nadzora.

Kao kriterijumi za ocenu izloženosti riziku od pranja novca i finansiranja terorizma, korišćeni su sledeći elementi:

1. Rezultati Nacionalne procene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma prema kojima su računovođe i revizori ocenjeni kao nisko-srednje ranjivi u odnosu na druge sektore (revizori-nizak rizik, računovođe-srednje nizak rizik);
2. Rezultati posrednog nadzora - u slučaju da oni ukazuju na to da postoje određene nepravilnosti, neposredan nadzor će se koristiti u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja;
3. Broj zaposlenih kod obveznika;
4. Godišnji prihod obveznika;
5. Poslovni odnosi sa stranim funkcionerima;
6. Saznanja koja su dobijena od strane drugih državnih organa, kao i NN lica;
7. Saznanja dobijena pretragom baza podataka Uprave.

U sprovođenju nadzora nad primenom Zakona, inspektori kontrolišu koje radnje i mere obveznici preduzimaju radi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Neposredan nadzor obuhvata najmanje:

1. da li je obveznik ispunio obavezu izrade analize rizika u skladu sa Smernicama za procenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma kod preduzeća za reviziju, preduzetnika i pravnih lica koji se bave pružanjem računovodstvenih usluga;
2. da li obveznik sprovodi radnje i mere za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma pre, u toku i nakon uspostavljanja poslovnog odnosa i da li obveznici:
 - sprovode radnje i mere poznavanja i praćenja stranke, odnosno da li su utvrdili i proverili identitet stranke, utvrdili identitet stvarnog vlasnika;
 - dostavljaju informacije, dokumentaciju i podatke Upravi;
 - imenuju ovlašćeno lice i njegovog zamenika za izvršavanje obaveza iz Zakona, kao i da li su dostavili akt o imenovanju navedenih lica Upravi u zakonskom roku;

- donose program godišnjeg stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih i da li su takav program realizovali, odnosno da li su obezbedili redovno stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;
- obezbeđuju redovnu unutrašnju kontrolu i sačinili izveštaj o izvršenoj unutrašnjoj kontroli i preduzetim merama nakon te kontrole u zakonskom roku;
- izrađuju listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija;
- izvršavaju druge radnje i mere propisane Zakonom.

POSREDAN NADZOR U 2017. GODINI

Uprava je u 2017. godini vršila posredne kontrole nad privrednim društvima za reviziju i privrednim društvima/preduzetnicima koji se bave pružanjem računovodstvenih usluga slanjem Upitnika o aktivnostima obveznika u primeni propisa koji regulišu sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i analizom dobijenih odgovora.

Osnovni ciljevi sačinjavanja Upitnika su:

- Sagledavanje trenutnog stanja poznavanja obaveza koje obveznici imaju u skladu sa Zakonom;
- Indirektno praćenje razvoja sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- Sagledavanje razumevanja propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Pitanja u Upitniku podeljena su u 5 celina:

Deo I - opšti podaci o preduzeću

Deo II - aktivnost preduzeća

Deo III - podaci o strankama

Deo IV- dostavljanje podataka Upravi za sprečavanje pranja novca

Deo V - obuka zaposlenih u preduzeću

Ukupan broj privrednih društava za reviziju u Republici Srbiji iznosi 69¹. Uprava je u prethodnoj godini poslala dopise svim tada registrovanim privrednim društvima za reviziju, u kojima su obavešteni da su obveznici u skladu sa Zakonom. Uz obaveštenje, Uprava je poslala Upitnike o aktivnostima privrednog društva za reviziju u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, na adrese 66 privrednih društava za reviziju. Posredna kontrola izvršena je u svim privrednim društvima za reviziju kojima su poslani Upitnici (ukupno 66). Privrednim društvima za reviziju je u toku 2017. godine poslato tri urgencije, na koje su dostavljani odgovor. Pored poslatih 66 Upitnika, Uprava je uputila novoosnovanim privrednim društvima za reviziju instrukcije, kako bi bili upoznati da su obveznici u skladu sa članom 4. Zakona, i da bi na osnovu takvih instrukcija uspostavili sistem u svom privrednom društvu. Treba naglasiti da su privredna društva za reviziju pokazala izuzetnu spremnost na saradnju.

U 2017. godini Uprava za sprečavanje pranja novca je poslala dopise svim tada registrovanim društvima za reviziju, u kojima je zatražila podatke o koji su u vezi sa izdatim mišljenjima u

¹Податак је преузет са сајта Коморе овлашћених ревизора – www.kor.rs

2017. godini, a koja se odnose na 2016. godinu. Uprava za sprečavanje pranja novca je započela kontrolu nad 65 društava za reviziju. Odgovore na dostavljene dopise dostavila su sva privredna društva za reviziju, te je stoga posredna kontrola izvršena u 65 društava za reviziju.

U istoj godini Uprava za sprečavanje pranja novca je obavestila privredna društva za reviziju o Rezoluciji 1540 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija o sprečavanju širenja oružja za masovno uništavanje i sredstava za njihovo prenošenje. Tom prilikom, Uprava za sprečavanje pranja novca je dostavila 69 obaveštenja, odnosno obaveštenja o Rezoluciji 1540 uputila je svim privrednim društvima za reviziju.

U 2017. godini Uprava za sprečavanje pranja novca je obavestila privredna društva za reviziju o Zakon o ograničenju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i Pravilnik o načinu dostavljanja obaveštenja, informacija i podataka o označenom licu i njegovoj imovini, kao i konsolidovanu lista Sankcija SB UN. Tom prilikom, Uprava za sprečavanje pranja novca je dostavila 69 obaveštenja.

Uprava za sprečavanje pranja novca je u 2017. godini obavestila privredna društva za reviziju o novom Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Zakon je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 113/2017 od 17. 12. 2017. godine, stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. aprila 2018. godine. Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS“, br. 20/09, 72/09, 91/10 i 139/14). Privredna društva za reviziju su obaveshena i da je Narodna skupština Republike Srbije 14. decembra 2017. godine donela Zakon o izmenama i dopunama Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma. Zakon je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 113/2017 od 17. 12. 2017. godine. Uprava za sprečavanje pranja novca je dostavila 69 obaveštenja.

Ukupan broj aktivnih preduzetnika/privrednih društava za pružanje računovodstvenih usluga u Republici Srbiji je veći od 7000. U 2017. godini posredna kontrola vršena je u toku cele godine po različitim kriterijumima, slanjem Upitnika o aktivnostima preduzetnika/privrednog društva za pružanje računovodstvenih usluga. Uzorkom je izabrano 132 privredna društva kojima je poslat dopis, u kom su obavesheni da su obveznici u skladu sa članom 4. Zakona i dat im je rok od 20 dana u kom treba da dostave popunjen Upitnik.

Od 132 kontrolisana subjekta, odgovore na dopis poslalo je ukupno 78 preduzetnika/privrednih društva, dok 18 preduzetnika/privrednih društava za pružanje računovodstvenih usluga to nije učinilo. Nad 42 preduzetnika/privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga, posredna kontrola je u toku, te se nastavlja u 2018. godini. Od ukupnog broja preduzetnika/privrednih društava koji nisu dostavili odgovore na Upitnik, kod 2 preduzetnika/privredna društava za pružanje računovodstvenih usluga Upitnik nije uručen, jer pošiljku nisu preuzeli u pošti, dok 16 preduzetnika/privrednih društava i nakon Urgencija nije dostavilo odgovore na Upitnik u 2017. godini. Preduzetnicima/privrednim društvima koji se bave pružanjem računovodstvenih usluga poslato je 22 urgencije.

NEPOSREDAN NADZOR

U 2017. godini Uprava je izvršila 6 neposrednih kontrola nad obveznicima. Dve neposredne kontrole obavljene su nad privrednim društvima za reviziju i 4 neposredne kontrole obavljene su nad privrednim društvima za pružanje računovodstvenih usluga. U neposrednoj kontroli koja je obavljena nad privrednim društvom za reviziju nisu utvrđene nepravilnosti.

U svim kontrolisanim subjektima, odnosno privrednim društvima za računovodstvo utvrđene su nepravilnosti.

Ukupan broj utvrđenih privrednih prestupa kod 4 kontrolisana privredna društva za računovodstvo je 25 i to:

- 4 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga nisu izradila Analizu rizika, čime je povređen član 7. Zakona;
- 4 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga na Rešenjima iz APR-a nisu upisala datum, vreme i lično ime lica koje je izvršilo uvid u dokumentaciju, čime je povređen član 15. stav 2. Zakona;
- 2 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga na dokumentu koji vodi nadležan organ nisu upisala datum, vreme i lično ime lica koje je izvršilo uvid u dokumentaciju, čime je povređen član 13. stav 1, 2, i 6. Zakona;
- 3 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga nisu imenovala ovlašćeno lice i njegovog zamenika, čime je povređen član 39. Zakona;
- 3 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga nisu obezbedila redovno stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, čime je povređen član 43. stav 1. Zakona;
- 3 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga nisu sačinila program godišnjeg stručnog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih koji se bave poslovima otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, čime je povređen član 43. stav 3. Zakona;
- 3 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga nisu izvršila redovnu unutrašnju kontrolu i sačinila izveštaj o izvršenoj unutrašnjoj kontroli i preduzetim merama nakon te kontrole, čime je povređen član 44. Zakona.
- 3 privredna društva za pružanje računovodstvenih usluga nisu izradila listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija, čime je povređen član 50. stav 1. Zakona;

Nakon izvršenih neposrednih kontrola u prostorijama kontrolisanih subjekata, inspektori Uprave naposredni nadzor nastavili su u prostorijama Uprave, sačinjavanjem Zapisnika o izvršenoj kontroli primene Zakona. Kontrolisanim subjektima je zapisnički dat rok u kom su mogli da dostave primedbe na utvrđeno stanje.

Nakon isteka zakonskog roka, inspektori Uprave su podneli Osnovnom javnom tužilaštvu u Beogradu prijave za privredne prestupe protiv 3 kontrolisana subjekata, dok je protiv jednog kontrolisanog subjekta prijava za privredni prestup podneta Osnovnom javnom tužilaštvu u Pančevu.

ODLUKE SUDA

U 2017. godini Upravi je dostavljeno 6 pravosnažnih presuda Privrednog suda u Beogradu.

U nastavku teksta je kratka analiza svih presuda koje Privredni sud doneo u 2017. godini:

Kod jednog kontrolisanog subjekta izrečena je jedinstvena novčana kazna u vrednosti od 450.000,00 RSD za pravno lice i 56.000,00 RSD za odgovorno lice u pravnom licu, što po kursu NBS na dan pravosnažnosti presude iznosi 3.634,01 EUR za pravno lice i 452,23 EUR za odgovorno lice u pravnom licu.

Kod drugog kontrolisanog subjekta izrečena je jedinstvena novčana kazna u vrednosti od 235.000,00 RSD za pravno lice i 88.000,00 RSD za odgovorno lice u pravnom licu (1899,45 EUR za pravno lice i 711,28 EUR za odgovorno lice u pravnom licu).

Kod trećeg kontrolisanog subjekta izrečena je jedinstvena novčana kazna u vrednosti od 540.000,00 RSD za pravno lice i 104.000,00 RSD za odgovorno lice u pravnom licu (4.494,00 EUR za pravno lice i 865,51 EUR za odgovorno lice u pravnom licu).

Kod četvrtog kontrolisanog subjekta izrečena je jedinstvena novčana kazna u vrednosti od 240.000,00 RSD za pravno lice i 24.000,00 RSD za odgovorno lice u pravnom licu (1.949,79 EUR za pravno lice i 194,97 EUR za odgovorno lice u pravnom licu).

Kod petog kontrolisanog subjekta izrečena je jedinstvena novčana kazna u vrednosti od 240.000,00 RSD za pravno lice i 60.000,00 RSD za odgovorno lice u pravnom licu (1.936,73 EUR za pravno lice i 484,18 EUR za odgovorno lice u pravnom licu).

Kod šestog kontrolisanog subjekta izrečena je jedinstvena novčana kazna u vrednosti od 190.000,00 RSD za pravno lice i 35.000,00 RSD za odgovorno lice u pravnom licu (1594,27 EUR za pravno lice i 293,68 EUR za odgovorno lice u pravnom licu).

Pojedinačne novčane kazne za počinjene privredne prestupe iznose, kako sledi:

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР		РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице			правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	30,000.00	15,000.00	242.48	121.24
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	20,000.00	8,000.00	161.66	64.66
3	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	25,000.00	8,000.00	201.89	64.60	3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
4	члан 40./ члан 88. став 1. тачка 30а.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	4	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	20,000.00	10,000.00	161.66	80.83
5	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	25,000.00	8,000.00	201.89	64.60	5	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
6	из члана 44./ члан 88. став 1. тачка 32.	100,000.00	10,000.00	807.56	80.76	6	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
7						7	из члана 44./ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
8						8	члан 50/ члан 88. 1. 33.	30,000.00	10,000.00	242.48	80.83
9						9	члан 81. став 1./члан 89. став 1. тачка 12.	15,000.00	5,000.00	121.24	40.41
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	450,000.00	56,000.00	3634.01	452.23		ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	235,000.00	88,000.00	1899.45	711.28

Tabelarni prikaz 1: Tabelarni prikazivanje novčanih iznosa po privrednim prestupima za kontrolisane subjekte 1 i 2 opisanih u tekstualnom delu

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР		РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице			правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 88. став 1. тачка 1.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	1	члан 7. став 1. члан 88. став 1. тачка 1.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	50,000.00	16,000.00	416.11	133.16	4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
5	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	50,000.00	8,000.00	416.11	66.58	5	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
6	члан 50/ члан 88. 1. 33.	110,000.00	20,000.00	915.45	166.44	6	из члана 44./ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
7						7	члан 50/ члан 88. 1. 33.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
8						8	члан 81. став 1./члан 89. став 1. тачка 12.	30,000.00	3,000.00	243.72	24.37
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	540,000.00	104,000.00	4494.01	865.51		ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	240,000.00	24,000.00	1949.79	194.98

Tabelarni prikaz 2: Tabelarni prikazivanje novčanih iznosa po privrednim prestupima za kontrolisane subjekte 3 i 4 opisanih u tekstualnom delu

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1./ члан 89. став 1. тачка 1.	50,000.00	15,000.00	403.49	121.05
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	50,000.00	10,000.00	403.49	80.70
3	члан 20./ члан 88. став 1. тачка 15.	50,000.00	10,000.00	403.49	80.70
4	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	30,000.00	10,000.00	242.09	80.70
5	из члана 40 члан 88. став 1. тачка 30а	30,000.00	10,000.00	242.09	80.70
6	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	10,000.00	242.09	80.70
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	240000	65000	1936.73	524.53

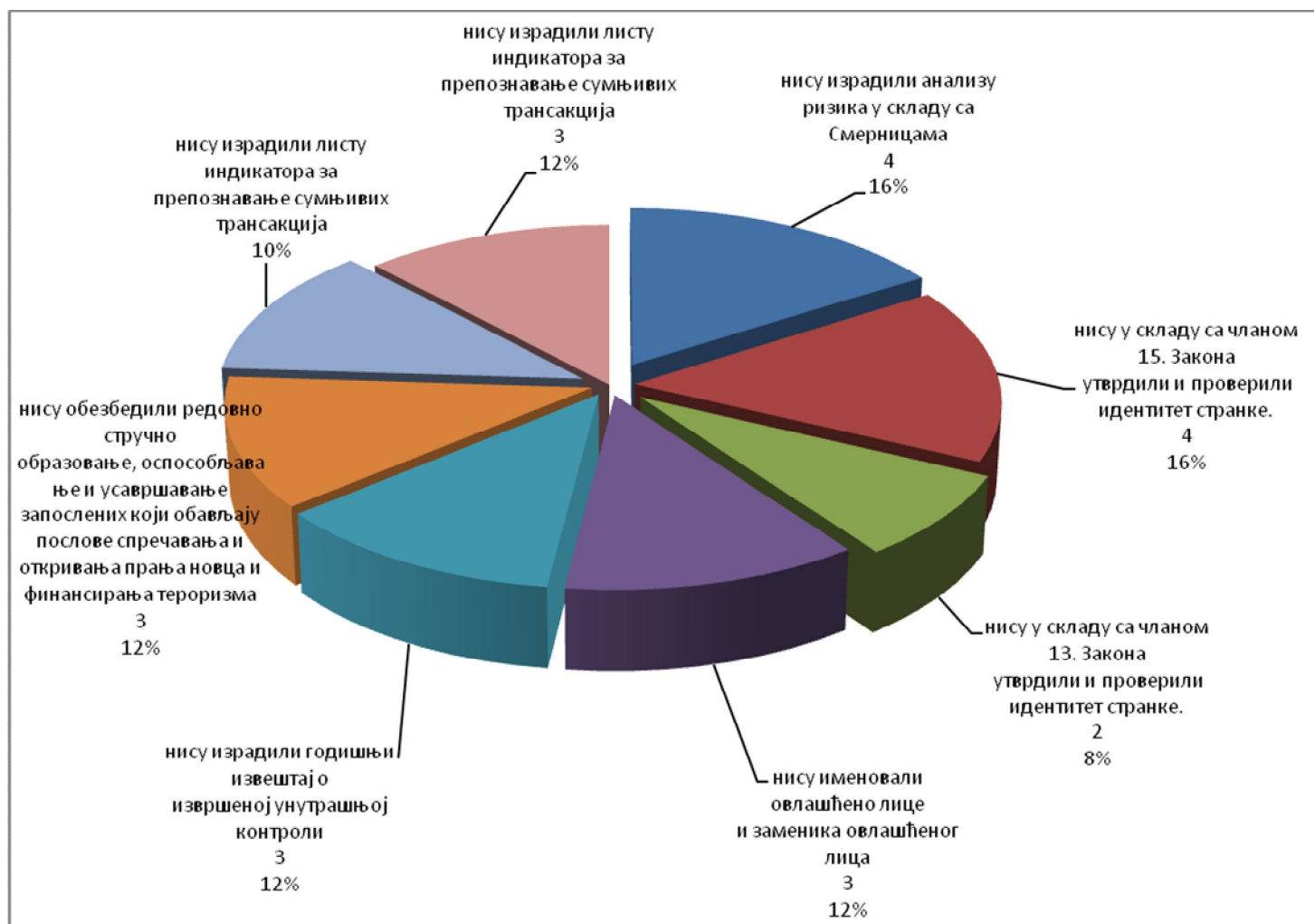
Tabelarni prikaz 3: Tabelarni prikazivanje novčanih iznosa po privrednim prestupima za kontrolisan subjekt 5 opisan u tekstualnom delu

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
2	из члана 15. став 4. / члан 88. став 1. тачка 9	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	20,000.00	5,000.00	167.83	41.96
4	из члана 42. став 3./ члан 89. став 1. тачка 8.	20,000.00	5,000.00	167.83	41.96
5	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
6	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
7	члан 50/ члан 88. став 1. тачка 33.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	190,000.00	35,000.00	1594.36	293.70

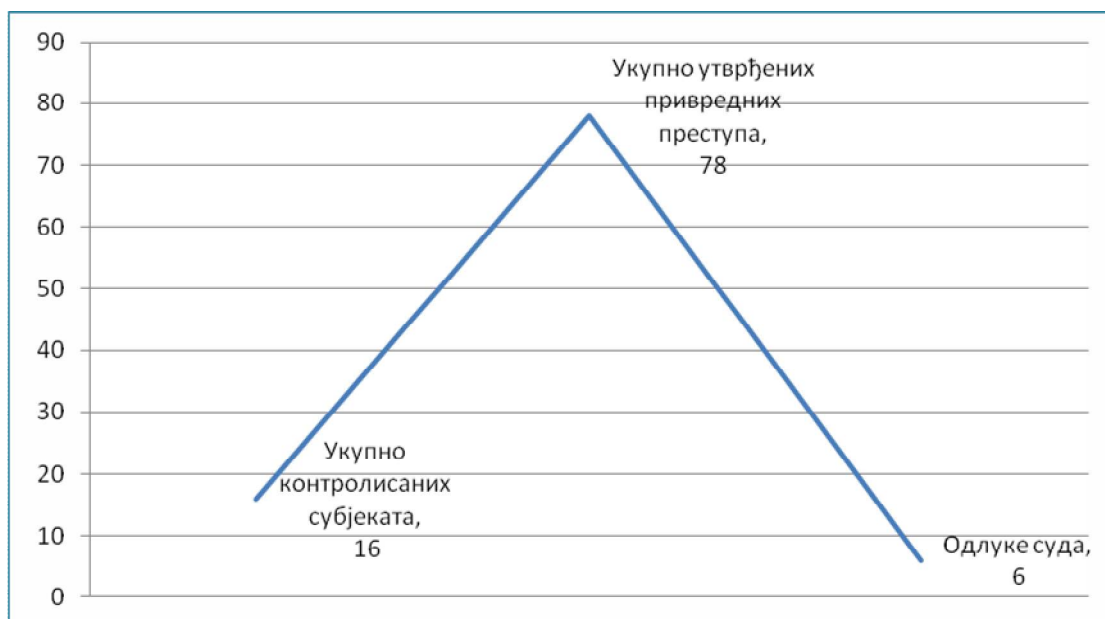
Tabelarni prikaz 4: Tabelarni prikazivanje novčanih iznosa po privrednim prestupima za kontrolisan subjekt 6 opisan u tekstualnom delu

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	80,000.00	15,000.00	403.49	121.05
2	члан 7. члан 88. став 1. тачка 1.	270,000.00	48,000.00	2,209.21	392.81
3	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	310,000.00	51,000.00	2,531.87	416.93
4	из члана 15. став 4. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30,000.00	5,000.00	251.74	41.96
5	члан 20./ члан 88. став 1. тачка 15.	50,000.00	10,000.00	403.49	80.70
6	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	190,000.00	38,000.00	1,569.48	313.60
7	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	95,000.00	23,000.00	531.37	187.39
8	из члана 40 члан 88. став 1. тачка 30а	130,000.00	20,000.00	1,049.65	161.45
9	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	140,000.00	34,000.00	1,154.06	280.31
10	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	155,000.00	34,000.00	1,272.04	278.34
11	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	190,000.00	33,000.00	1,535.86	266.65
12	члан 50/ члан 88. став 1. тачка 33.	200,000.00	38,000.00	1,653.39	313.60
13	члан 81. став 1./члан 89. став 1. тачка 12.	45,000.00	8,000.00	364.97	64.79
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	1,885,000	357,000	11376.40	2274.54

Tabelarni prikaz 5: Tabelarni prikazivanje novčanih iznosa po privrednim prestupima za sve kontrolisane subjekte zbirno opisane u tekstualnom delu

Графички приказ утврђених привредних престапа у 2017. години код предузетника/привредних друштava за пружање računovodstvenih услуга

Grafički prikaz odnosa ukupnih kontrolisanih subjekata za koje nije doneta presuda do 2016. godine, utvrđenih privrednih prestupa u tim kontrolisanim subjektima u 2012, 2013, 2014, 2015, 2016. i 2017. godini i odluke suda donetih u 2017. godini

AKTIVNOSTI U PROCESU PREGOVORA SA EVROPSKOM UNIJOM

Pregovaračko poglavlje 4 – slobodno kretanje kapitala

Sloboda kretanja kapitala je jedna od četiri slobode na kojima je zasnovano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta EU. Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma jedna je od tema ovog pregovaračkog poglavlja, uz usklađivanje propisa u oblasti kretanja kapitala i tekućih plaćanja. Koordinator pregovaračke grupe je Ministarstvo finansija.

U oblasti slobodnog kretanja kapitala, države članice imaju obavezu da, uz neke izuzetke, uklone sva ograničenja kretanja kapitala i u okviru Evropske unije i između zemalja članica i ostalih zemalja. Tekuća plaćanja se odnose na tekuće poslove, odnosno poslove zaključene između rezidenata i nerezidenata, koji u osnovi nemaju za cilj prenos kapitala. Definisana su pravila koja se odnose na usluge nacionalnih i prekograničnih plaćanja u EU. Cilj je da prekogranična plaćanja postanu jednostavna, efikasna i sigurna državi članici, uz istovremeno unapređenje prava korisnika na korišćenje usluga plaćanja. Takođe, nastoji se da se poboljša konkurencija otvaranjem tržišta plaćanja ka novim učesnicima, tako da se podstiče povećanje efikasnosti i smanjenje troškova i uspostavlja neophodna platforma za jedinstvenu zonu za plaćanje u evrima.

Potpuna liberalizacija kapitalnih kretanja je preduslov članstva u Evropskoj uniji, a omogućuje, na primer, otvaranje računa u inostranstvu, odobravanje kredita nerezidentima, unošenje i iznošenje gotovog novca bez ograničenja, jednak tretman državljana drugih država članica u pogledu sticanja prava svojine na nepokretnostima, i slično. U ostvarivanju liberalizacije kapitalnih kretanja postoji značajna opasnost od pokušaja zloupotrebe slobode kretanja kapitala i slobode pružanja finansijskih usluga, koje su karakteristične za integrisani

finansijski prostor. Mogućnost zloupotrebe i predstavlja razlog zbog koga su neophodne mere na nivou Evropske unije koje su predmet relevantnih pravnih tekovina Evropske unije. Zloupotreba finansijskog sistema za premeštanje nelegalno stečenog novca, ali i novca koji je legalno stečen a koji može biti iskorišćen za finansiranje terorizma, predstavlja jasan rizik po integritet, ispravno funkcionisanje, reputaciju i stabilnost finansijskog sistema.

Najbitniji preventivni akt Evropske unije u ovoj oblasti jeste tzv. Četvrta direktiva, tj. Direktiva (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmenama Uredbe (EU) broj 648/2012 Evropskog parlamenta i Saveta, i prestanku važenja Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Saveta i Direktive Komisije 2006/70/EZ.

Osim Četvrte direktive, relevantne pravne tekovine su još i Uredba (EZ) broj 1781/2006 Evropskog parlamenta i Saveta od 15. novembra 2006. godine o informacijama o nalagodavcu koje prate transfer sredstava (*Regulation (EC) No 1781/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 on information on the payer accompanying transfers of funds*).

Uprava je u toku 2017. godine okončala rad na izradi novog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma kojima se ovaj deo sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma Republike Srbije usklađuje sa Preporukama FATF i navedenim pravnim tekovinama Evropske unije, a imajući u vidu preporuke Manivala. Zakon je usvojen 14. decembra 2017. godine („Službeni glasnik RS“, broj 113/2017 od 17. 12. 2017.), a počinje sa primenom od 1. aprila 2018.

Pregovaračko poglavlje 24 - pravda, sloboda i bezbednost

Jedan od ciljeva Evropske unije jeste i stvaranje tzv. prostora pravde, slobode i bezbednosti. Iako se obrađuje u okviru pregovaračkog poglavlja 4 o slobodnom kretanju kapitala, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno krivični aspekt tih pitanja, obrađuje se i u okviru Pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezvednost, i to u delu koji se tiče borbe protiv organizovanog kriminala (pranje novca) odnosno borbe protiv terorizma (finansiranje terorizma). Koordinator pregovaračke grupe je Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Osim navedenih oblasti, ovo poglavlje obrađuje i oblasti azila, migracija, vizne politike, kontrole granica i Šengen, i određene aspekte borbe protiv trgovine ljudima, borbe protiv droga, policijsku saradnju, pravosudnu saradnju u građanskim i krivičnim stvarima, carinsku saradnju i falsifikovanje evra.

Relevantne pravne tekovine u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma, koje su predmet ovoga poglavlja, sadržane su u jednom aktu Evropske unije i to u Odluci Saveta od 17. oktobra 2000. godine o modalitetima saradnje između finansijskoobaveštajnih službi država članica u pogledu razmene informacija (*Council Decision of 17 October 2000 concerning arrangements for cooperation between financial intelligence units of the Member States in respect of exchanging information*). Međutim, kroz rad u poglavlju sagledavaju se svi drugi aspekti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma, a naročito kroz informacije o ispunjavanju prelaznog merila 5 koje se odnosi na ispunjavanje preporuka Manivala,

povećanje broja sumnjivih transakcija i predmeta Uprave i proaktivno korišćenje informacija Uprave u istragama.

U toku 2017. godine, Uprava je aktivno učestvovala u sprovođenju Akcionog plana za Pregovaračko poglavlje 24 u delu koji se odnosi na sprečavanje pranja novca (potpoglavlje za borbu protiv organizovanog kriminala). Doprinos je dala i potpoglavlju 7 koje se tiče borbe protiv terorizma.

Pregovaračko poglavlje 31 – Spoljna, bezbednosna i odbrambena politika

Zajednička spoljna i bezbednosna politika EU nastala je Ugovorom iz Mاستrihta, a posebno je ojačana Ugovorom iz Lisabona, jer Evropska unija teži da bude jednoglasna kada se radi o spoljnoj politici. Uglavnom je zasnovana na konsenzusu država članica, i to je mehanizam za usvajanje zajedničkih deklaracija i smernica za politička i bezbednosna pitanja koja vode ka zajedničkoj diplomatskoj akciji i ka preduzimanju zajedničkih akcija. Usvajaju se odluke kojima se definiše odnos EU prema određenim pitanjima i mere za sprovođenje Zajedničke spoljne i bezbednosne politike, uključujući i sankcije. Osim diplomatske akcije, osnovni pravci delovanja u okviru ovog poglavlja su Zajednička bezbednosna i odbrambena politika, restriktivne mere i kontrola naoružanja. Koordinator Pregovaračkog poglavlja je Ministarstvo spoljnih poslova.

Relevantne pravne tekovine Evropske unije, u nadležnosti Uprave, jesu prevashodno one koje se tiču mera ograničavanja koje se preduzimaju u slučaju kada Evropska unija oceni da neka država krši međunarodno pravo ili ljudska prava i da ne poštuje osnovne demokratske vrednosti i vladavinu prava kao i tekovine koje su u vezi sa borbom protiv terorizma odnosno njegovim finansiranjem (npr. *The fight against terrorist financing [Council 16089/04], 14 December 2004*; *Revised Strategy on Terrorist Financing [Council 11778/08], 11 July 2008*). Sankcije mogu biti različite, od diplomatskih do ekonomskih, a od države kandidata se očekuje da se u procesu pregovora uskladi sa sistemom restriktivnih mera koje su predviđene u EU.

Deo u kome je Uprava dala svoj doprinos tiče se primene međunarodnih mera ograničavanja. Naime, Zakonom o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma, razrađuju se mere za ograničavanje raspolaganja imovinom kojim se implementiraju rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1267 i 1373, a samim tim i relevantnih pravnih tekovina, i to:

- Uredba Saveta (EZ) broj 467/2001 od 6. marta 2001. godine o zabrani izvoza određene robe i usluga u Avganistan, jačanju zabrane letova i proširenju zamrzavanja sredstava i drugih finansijskih resursa u vezi sa Talibanima u Avganistanu (kojom se sprovodi Rezolucija SB UN 1267(1999) i 1333(2000)) (Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan (implementing UNSCR 1267(1999) and 1333(2000));
- Uredba Saveta (EZ) broj 881/2002 od 27. maja 2002. godine o primeni određenih specifičnih mera ograničavanja koje su usmerene protiv određenih lica i subjekta koji se dovode u vezu sa Osamom bin Ladenom, mrežom Al-Kaide i Talibanima i o stavljanju van snage Uredbe Saveta (EZ) broj 467/2001 o zabrani izvoza određene

robe i usluga u Avganistan, jačanju zabrane letova i proširenju zamrzavanja sredstava i drugih finansijskih resursa u vezi sa Talibanima u Avganistanu (*Council Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan*);

- Zajednički stav 2001/931/ZSBP o primeni određenih specifičnih mera u borbi protiv terorizma (kojom se sprovodi Rezolucija SB UN 1373 (2001) (*Common Position 2001/931/CFSP on the application of specific measures to combat terrorism [implementing UNSCR 1373 (2001)]*));
- Uredba Saveta (EZ) broj 2580/2001 od 27. decembra 2001. godine o određenim merama ograničavanja usmerenim protiv određenih lica i subjektata u cilju borbe protiv terorizma (*Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism*);
- Okvirna odluka Saveta 2002/475/PUP o borbi protiv terorizma od 13. juna 2002, koja je izmenjena i dopunjena Okvirnom odlukom Saveta 2008/919/PUP od 28. novembra 2008 (Sl. list broj L 330, 9. 12. 2008, str. 21–23) (*Council Framework Decision 2002/475/JHA on Combating Terrorism of 13 June 2002, amended by Council Framework Decision 2008/919/JHA of 28 November 2008 (OJ L 330, 09/12/2008, p. 21–23)*).

Imajući u vidu da je FATF u svojim izmenjenim preporukama postavio standarde i u pogledu sprečavanja finansiranja širenja oružja za masovno uništenje, to će i pitanje sprečavanja širenja oružja za masovno uništenje koje je obuhvaćeno ovim poglavljem, imati sve veći značaj za rad Uprave za sprečavanje pranja novca.

U okviru ovog poglavlja, u 2017. godini nije bilo značajnijih aktivnosti.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Aktivnosti u okviru Komiteta Manival Saveta Evrope

Srbija je članica Komiteta Manival od 2003. godine. Komitet funkcioniše po principu uzajamnih evaluacija država članica prema metodologiji i standardima FATF (*Financial Action Task Force*) – međunarodnog tela koje postavlja standarde za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Stalnu delegaciju u Komitetu i u 2016. godini čine predstavnici Uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde i Narodne banke Srbije, a šef delegacije je državni sekretar Ministarstva pravde.

U toku 2017. godine održana su tri redovna plenarna zasedanja Manivala, i to 53. sastanak 30.5-1.6.2017, 54. sastanak 26 - 28.9.2017. i 55. sastanak 5 – 7.12.2017. godine. Direktor, odnosno predstavnici Uprave, prisustvovali su 54. i 55. sastanku.

U periodu od 26 – 28.9.2017. godine održan je 54. sastanak Komiteta Manival, uz učešće delegacije Republike Srbije, koju su činili predstavnici Ministarstva pravde, Ministarstva

unutrašnjih poslova, Uprave za sprečavanje pranja novca i Narodne banke Srbije. Šef delegacije bio je državni sekretar Ministarstva pravde.

Drugog dana sastanka usvojen je Prvi izveštaj o pojačanom praćenju Republike Srbije (*1st Enhanced Follow-up Report*). Pojačano praćenje je posledica nedovoljnog stepena delotvornosti mera i radnji koje Republika Srbija preduzima na planu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma, a što je ocenjeno u Izveštaju o evaluaciji od 13.4.2016. godine. Sekretarijat Manivala je po izvršenoj analizi napretka Srbije, u svom izveštaju konstatovao da je Srbija preduzela određene korake, ali da je potrebno da ostvari značajan napredak u narednom periodu, odnosno do plenarnog zasedanja Manivala u septembru 2018. godine. Dalje, Manival je konstatovao da do tada Srbija treba da pokaže da je ispunila sve preporuke koje se odnose na tehničku usklađenost (donošenje i usklađivanje propisa, itd.). Takođe, treba da dostavi i informacije koje potkrepljuju napredak i u delu koji se tiče delotvornosti sistema (konačni rok prema pravilima 5. kruga evaluacije za napredak po pitanju delotvornosti odnosno ponovnu ocenu stanja jeste 2021. godina).

Uporedo sa praćenjem stanja od strane Manivala, Republika Srbija je ušla, shodno ocenama iz izveštaja Manivala, u režim praćenja (posmatranja) od strane Radne grupe za pregled međunarodne saradnje FATF, tzv. ICRG (*International Cooperation Review Group*). Delegacija Republike Srbije je 8. decembra imala sastanak sa članovima Zajedničke grupe ICRG za Evropu i Evroaziju koja je stanje analizirala na bazi Izveštaja Manivala o pojačanom praćenju Srbije i dodatnih informacija koje je toj grupi Srbija dostavila. Od usvajanja Izveštaja o pojačanom praćenju od strane Manivala, Srbija je ICRG-u dostavljala dodatne informacije u novembru, u decembru (u dva navrata) i u januaru 2018.

Rad Uprave je u izveštaju Manivala iz aprila 2016. godine ocenjen relativno povoljno, a u periodu posle evaluacije Uprava je dokazala da u odnosu na zamerke i preporuke iz izveštaja Manival postiže pozitivan i osetan napredak, što je konstatovala i Zajednička grupa ICRG za Evropu i Evroaziju u svom izveštaju.

Vlada je zaključak kojim se usvaja Akcioni plan za sprovođenje preporuka Komiteta Manival, usvojila 15. 11. 2017. godine.

Aktivnosti u okviru FATF

FATF je međudržavno telo koje ima za cilj da razvija i unapređuje mere i radnje za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma na nacionalnom i međunarodnom nivou. FATF je zapravo kreator politike, koji radi na stvaranju političke volje za reformu propisa i regulatornog okvira u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma na nacionalnom nivou. U ovim poslovima FATF saraduje sa ostalim međunarodnim telima za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Jedan od najvažnijih dokumenata FATF su Preporuke FATF – Međunarodni standardi protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje koje predstavljaju osnovni međunarodni standard u ovoj oblasti. Eksperti Komiteta Manival su tokom petog kruga evaluacije ocenjivali usklađenost zakonodavstva u Republici Srbiji sa ovim preporukama.

Tokom 2017. godine FATF je objavio tri javna saopštenja o jurisdikcijama koje imaju strateške nedostatke i koje predstavljaju rizik po međunarodni finansijski sistem. Saopštenja

se objavljuju da bi se ostale države upoznale sa utvrđenim stanjem u datim državama i po potrebi preduzele određene mere.

Aktivnosti u okviru Egmont grupe

Egmont grupa je udruženje finansijskoobaveštajnih službi (FOS) širom sveta, čija je osnovna funkcija promovisanje i unapređenje saradnje u smislu razmene finansijskoobaveštajnih podataka između FOS, prema principima koji se formulišu na nivou Grupe, kao i najboljim praksama. To je inkluzivna, nepolitička organizacija, čiji je Uprava član od 2003. godine. Egmont grupa se okuplja dvaput godišnje – u plenumu, koji se obično održava između maja i jula meseca, i u radnim grupama i sastancima direktora FOS (najčešće u januaru ili februaru).

U 2017. godini održano je zasedanje radnih grupa i sastanak direktora FOS u Dohi, Kataru, 29.1-2.2.2017. godine, a plenarni sastanak održan je u Makau, 2-7.7.2017. godine.

Na kraju 2017, Egmont grupa broji 156 članova sa perspektivom daljeg širenja.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama i organima drugih država

Uprava je nastavila sa aktivnom saradnjom sa Organizacijom za evropsku bezbednost i saradnju – OEBS kao i sa organima Sjedinjenih Američkih Država (*Department of Justice, Department of State*) i američkom ambasadom u Beogradu. Treba istaći izuzetno značajno i korisno učešće predstavnika Uprave u intenzivnom programu obuke za proaktivne istrage slučajeva korupcije, finansijskih prevara i privrednog kriminala, kao i u sertifikovanim programima obuke za ovlašćene istražitelje prevara (CFE) i za borbu protiv pranja novca (CAMS).

PROJEKTI

Predlog projekta za unapređenje kvaliteta i efikasnosti prijavljivanja sumnjivih transakcija i kapaciteta Uprave za sprečavanje pranja novca.

Uprava je u okviru IPA 2015 predložila projekat za jačanje osnovnih funkcija Uprave (prijema, analize i prosljeđivanja sumnjivih transakcija). Budući da je tenderski postupak centralizovan, sve aktivnosti inicira i vodi Delegacija Evropske unije u Beogradu. U toku 2017. godine sastavljen je uži spisak kandidata. Uprava za sprečavanje pranja novca je u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u 2017. godini izradila Projektni zadatak (Terms of Reference). Očekuje se da će sprovođenje projektnih aktivnosti početi do polovine 2018. godine.

Drugi projekti

Takođe, Uprava redovno učestvuje u aktivnostima Projekta za borbu protiv korupcije (IPA 2013) kao i različitim drugim projektima (Taix, Twinning) čiji su glavni korisnici drugi državni organi a čije su aktivnosti pre svega usmerene na ostvarivanje akcionih planova za pregovaračko poglavlje 24.

Uprava je takođe učestvovala u programiranju IPA 2018 koji bi aktivnostima trebalo da se nadoveže na rezultate IPA 2015 čime će se obezbediti održivost i podrška dugoročnim i

strateškim planovima Uprave za sprečavanje pranja novca, pre svega u domenu informacionih tehnologija.

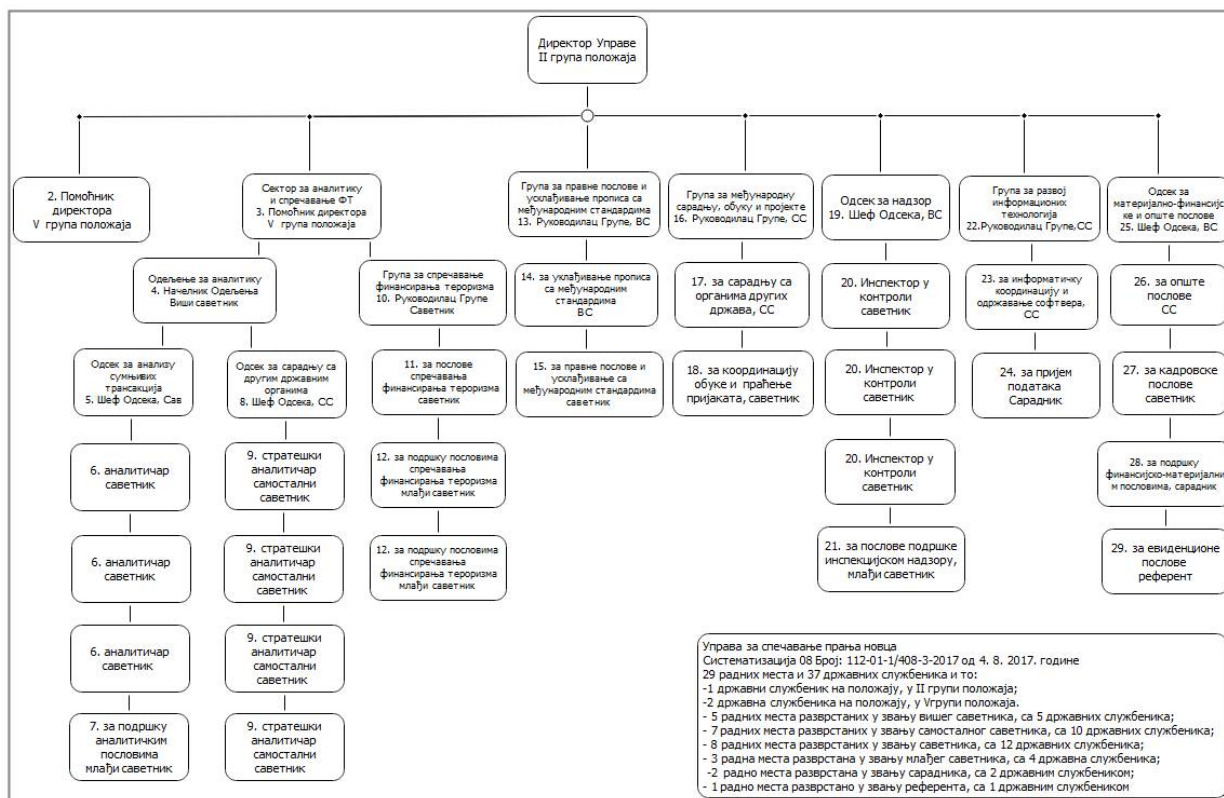
LJUDSKI RESURSI I OBUKA

Zajedno sa v. d. direktorom i dva v.d. pomoćnika direktora koji su postavljena lica, prema aktu o sistematizaciji radnih mesta sistematizovano je 29 radnih mesta sa 37 državnih službenika. Uzimajući u obzir broj izvršilaca 37 i stvarno zaposlenih službenika 29 proizilazi da je popunjenost radnih mesta u Upravi na kraju 2017. godine iznosila 78,37%.

Godina	Broj zaposlenih	Stručna sprema		
		visoka	viša	srednja
2017.	29 (28 + jedno mirovanje radnog odnosa)	27	1	1

Struktura zaposlenih u USPN

Prema tabeli sa podacima na dan 31.12.2017. godine u Upravi za sprečavanje pranja novca je bilo zaposleno (23 zaposlena na neodređeno vreme + 3 lica na položaju +1 mirovanje radnog odnosa - ukupno 27) sa visokom stručnom spremom, 1 zaposleni sa višom stručnom spremom i 1 zaposleni sa srednjom stručnom spremom što pokazuje visoku kvalifikacionu strukturu zaposlenih, odnosno da je 93,10% zaposlenih sa završenim fakultetom. Podaci potvrđuju da je kvalifikaciona struktura zaposlenih na visokom nivou i u okviru standarda koji zadovoljavaju potrebe finansijsko - obaveštajnih službi, ali da Uprava za sprečavanje pranja novca nema dovoljan kapacitet u ljudskim resursima zbog čega su u 2017. godini angažovana dva zaposlena po ugovoru PPP i jedan zaposleni - zamena odsutnog državnog službenika.

Šema organizacione strukture Uprave

Zaposleni u Upravi su tokom 2017. godine uzeli učešće u sledećim aktivnostima:

Obuka, seminar, konferencija (tema, naziv)	Vreme i mesto	Organizator(i)	Polaznika
Povratak stranih boraca i eksterne operacije ISIL-a	24.-27.01.2017. Tirana, Albanija	Ministarstvo pravde SAD	1
Sastanak Egmont grupe	29.01.-03.02.2017. Katar	Egmont grupa	1
Istraga i procesuiranje pripremljenih terorističkih radnji, napada i finansiranje terorizma	14.-16.02.2017. Valeta, Malta	Ambasada SAD u Beogradu, Ministarstvo pravde SAD	1
Slučajevi pranja novca, sektorska analiza, saradnja sa državnim organima	mart mesec, Beograd	Bezbednosno- informativna agencija	3
Analitičke metode i specijalne tehnike finansijskih istraga u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma	02.-07.04.2017. Moskva, Ruska Federacija	Kancelarija UN za drogu i kriminal-UNODC	2
Evroazijska grupa (EAG)	22.-26.05.2017. Biškek, Kirgizija	EAG	1
Obavezna primena nove uredbe o evidenciji nepokretnosti u javnoj svojini	22.05.2017. Beograd	Republička direkcija za imovinu Republike Srbije	2
Šesta konferencija internih revizora Srbije	18. i 19.05.2017. Beograd	Udruženje internih revizora Srbije	1

Konferencija o borbi protiv sajber kriminala	24. i 25.05.2017. Varšava, Poljska	Nacionalni institut za sajber bezbednost Poljske (NASK)	2
Plenarno zasedanje komiteta Manival	29.05.-01.06.2017. Strazbur, Francuska	Savet Evrope	1
Analiza slučajeva, tipologije pranja novca, saradnja sa bankama i povratne informacije	jun, Palić	Udruženje banaka Srbije	3
Radionica o traženju, zapleni i oduzimanju prihoda stečenih sajber kriminalom - iPROCEEDS	12. i 13.06.2017. Luksemburg	EU i Savet Evrope	2
Forenzičko računovodstvo	20.-23.06.2017. Sarajevo	Ministarstvo pravde SAD	1
Jačanje kapaciteta svih relevantnih državnih organa u borbi protiv ekonomskog i organizovanog kriminala	19.-23.06.2017. Beograd	TAIEX	2
Novine koje u javnim nabavkama mogu doneti direktive EU, praksa Republičke komisije za zaštitu prava ponuđača	03.07.2017. Beograd	Centar za menadžment nabavki	1
Konferencija o nezakonitom poslovanju preko interneta	05.-08.09.2017. Barselona, Španija	organizacija za sajber bezbednost Team Cymru	2
Zlatiborski dani javnih nabavki	25.-28.09.2017. Zlatibor	Public Aktiv doo	1
Plenarno zasedanje komiteta Manival	26.-28.09.2017. Strazbur, Francuska	Savet Evrope	4
Implementacija međunarodnih restriktivnih mera	03.-05.10.2017. Sarajevo, BiH	Nemačko društvo za međunarodnu saradnju-GIZ	1
Regionalna radionica o smernicama i indikatorima za sprečavanje i otkrivanje prevara putem interneta - iPROCEEDS	04. i 05.10.2017. Ljubljana, Slovenija	EU i Savet Evrope	2
Izmenе Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, osvrt na izvršene supervizije preduzeća za reviziju	20.10.2017. Beograd	Udruženje internih revizora Srbije	1
Regionalna konferencija na temu istraživanja i procesuiranja krivičnih dela korupcije i kriminala	16.-21.10.2017. Dubrovnik, Hrvatska	Ambasada SAD u Hrvatskoj	1
Plenum FATF	29.10.-03.11.2017. Buenos Ajres, Argentina	FATF	1
Proaktivne istrage koruptivnih predmeta i predmeta iz oblasti finansijskih prevara i privrednog kriminala	07.-09.11.2017. Niš	Ambasada SAD u Beogradu, OEBS, Pravosudna akademija	1
Konferencija šefova FOS zemalja regiona	06.-08.11.2017. Brdo kod Kranja, Slovenija	FOS Slovenije	1
Upoznavanje sa rizicima od finansiranja terorizma koji proističu iz neprofitnog sektora	21.11.2017. Beograd	USPN, Nacionalni konvent o EU, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade R. Srbije	2

Suzbijanje ilegalnih migracija i njihovog finansiranja	23. i 24.11.2017. Atina, Grčka	Nacionalna kriminalistička agencija UK	1
Normativni i administrativni izazovi koji se odnose na pretnje stranih terorističkih boraca	30.11.-01.12.2017. Beograd	Kancelarija UN za drogu i kriminal-UNODC	1
Evroazijska grupa (EAG)	21.-24.11.2017. Moskva, Ruska Federacija	EAG	1
Jačanje regionalne saradnje Jugoistočne Evrope u borbi protiv finansijskog kriminala, sa fokusom na pranje novca i finansiranje terorizma	29. i 30.11.2017. Skoplje	OEBS	1
Konferencija država potpisnica Konvencije Saveta Evrope o pranju, traženju, zapleni i oduzimanju imovine stečene kriminalom i o finansiranju terorizma	20.-23.11.2017. Strazbur, Francuska	Savet Evrope	1
Plenarno zasedanje komiteta Manival	05.-07.12.2017. Strazbur, Francuska	Savet Evrope	4
Obuka posrednika u prometu sa nepokretnostima	decembar Beograd, Niš, Novi Sad, Kragujevac	Privredna komora Srbije	3

RAZVOJ INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA

Učestvovanje u radnoj grupi za uspostavljanjem jedinstvenog informacionog sistema za razmenu podataka između različitih državnih organa.

Priprema tehničke dokumentacije i učestvovanje u sprovođenju javnih nabavki vezanih za informacione tehnologije Uprave.

Rad na osmišljavanju i planiranju projekata vezanih za unapređenje i modernizaciju Uprave, kao i izrada budžeta za projekte za koje je planirano da se sprovedu tokom 2018. godine.

Završen projekat za preuzimanje podataka od APR elektronskim putem. U sklopu projekta izvršen razvoj, podešavanje testnog okruženja, testiranje, podešavanje produkcionog okruženja, razvoj procedura za smeštanje podataka u bazu, inicijalno punjenje baze i podešavanje inkrementalnog punjenja. Rezultat projekta je da se podaci automatski preuzimaju na dnevnom nivou, da su ažurni i da je omogućeno automatsko analiziranje istih.

Omogućen pristup zaposlenima Uprave specifičnoj domaćoj i svetskoj bazi podataka.

Kreiranje novih kao i unapređenje postojećih analiza i izveštaja koji se koriste u Upravi u cilju povećanja efektivnosti i efikasnosti zaposlenih u Upravi.

Rad na skeniranju i ručnom unosu svih dolaznih dokumenata u informacioni sistem Uprave, kao i ručni unos transakcija od pojedinih Obveznika po Zakonu o SPN i FT.

Zamena starog kao i instalacija i konfigurisanje novog servera za upravljanje rezervnim kopijama kompletnog informacionog sistema Uprave.

Instalacija, konfigurisanje i proširivanje postojeće virtualne infrastrukture i na taj način podizanje pouzdanosti rada kompletnog informacionog sistema Uprave.

Instaliran i konfigurisan novi imejl server.

Unapređenje bezbednosti i sigurnosti podataka u Upravi kroz instalaciju novih uređaja i implementaciju procedura za zaštitu podataka.

Proaktivno delovanje na globalne sajber pretnje u cilju zaštite informacionog sistema Uprave.

Zbog promene pružaoca internet usluga Uprave izvršena instalacija, dodavanje i konfigurisanje neophodne opreme, rekonfiguracija servera, mrežne opreme i aplikacija Uprave.

Sređivanje i održavanje internet prezentacije Uprave.

Pružanje podrške Obveznicima po Zakonu o SPN i FT u korišćenju aplikacija za prijavu transakcija i razmenu dokumenata, kao i upravljanje korisničkim nalogima i sertifikatima za pristup istima.

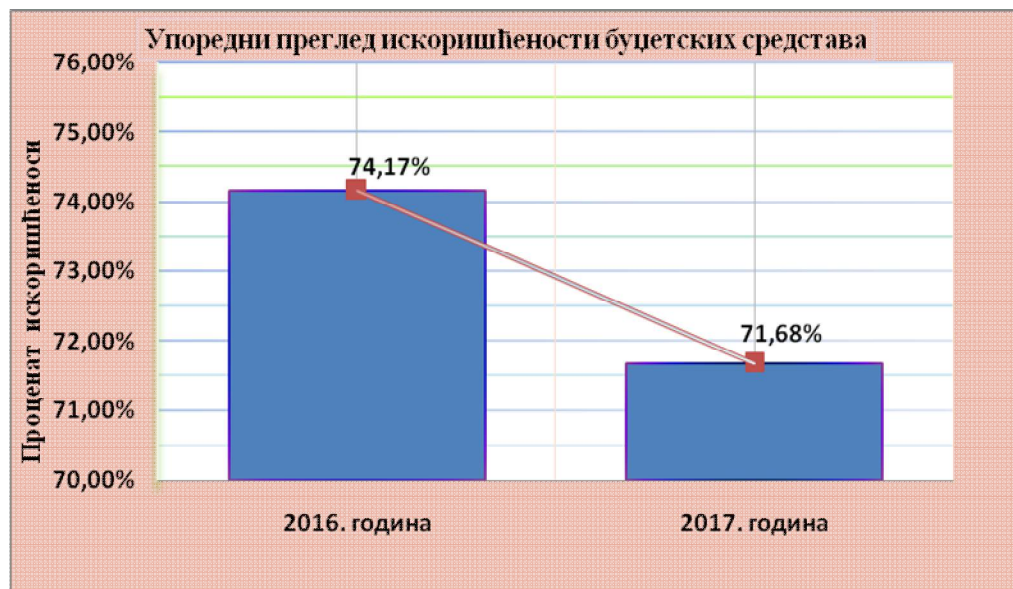
Kontinuirano praćenje, nadgledanje i održavanje kompletnog informacionog sistema Uprave u operativnom stanju (baza podataka, mrežne infrastrukture, aplikativnih servera, aplikacija, servera za elektronsku poštu, uređaja za zaštitu IT sistema od neovlašćenog pristupa,

rezervnih kopija sistema, uređaja za skladištenje podataka, virtualne infrastrukture), kao i permanentan rad na poboljšanju performansi istog.

MATERIJALNO - FINANSIJSKI POSLOVI

Odsek za materijalno - finansijske i opšte poslove je u 2017. godini izvršio sve aktivnosti i poslove u vezi sa pripremom i izradom finansijskog plana i na taj način osigurao adekvatno i efikasno korišćenje budžetskih sredstava nakon usvajanja Zakona o budžetu za 2017. godinu. Blagovremenim i realnim planiranjem potrebnih sredstava stvoreni su uslovi da se svi finansijsko-računovodstveni i knjigovodstveni poslovi i zadaci u Upravi za sprečavanje pranja novca izvrše ažurno, redovnim preuzimanjem i plaćanjem obaveza, kako na mesečnom tako i na dnevnom nivou i da se u okviru raspoloživih aproprijacija, osigura zakonito korišćenje budžetskih sredstava, vođenje evidencija i izveštavanje.

Zakonom o budžetu za 2017. godinu ukupan iznos troškova koji se finansirao sredstvima budžeta Republike Srbije za Upravu za sprečavanje pranja novca je iznosio 60.672.000,00 dinara. Ukupno izvršenje tekućih rashoda je 43.487.538,04 dinara. Razlika između odobrenih sredstava i izvršenja prikazala se na aproprijacijama Plate, dodaci i naknade zaposlenih zbog toga što u 2017. godini nije izvršen prijem novih zaposlenih kako je planirano. Iz tog razloga je i iskorišćenost budžetskih sredstava u 2017. godini, izraženo u procentima, nešto niža u odnosu na predhodnu godinu i iznosi 71,68%, (sl. 1.) i pored činjenice što na ostalim aproprijacijama nije bilo velikih odstupanja između odobrenih sredstava i izvršenja.

Sl. 1. Uporedni prikaz iskorišćenosti budžetskih sredstava.

Odsek za materijalno - finansijske i opšte poslove je u 2017. godini je obezbedio materijalno-finansijske uslove za redovno obavljanje svih poslova, radnih zadataka i aktivnosti koji su propisani Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, pre svega, stručnim pristupom u određivanju prioriternih oblasti finansiranja, dobrim projektovanjem potrebnih sredstava u strukturi rashoda, sprovođenjem planiranih nabavki roba i usluga u skladu sa

Zakonom o javnim nabavkama kao i stalnom kontrolom ispravnosti i zakonitosti dokumentacije koja prati izvršenje budžeta (obračun i isplata plata i naknada plata, isplata bolovanja preko 30 dana i porodiljskog odsustva, naknada za prevoz, troškova za službena putovanja, materijalnih troškova i druga izvršavanja i izveštavanja na mesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou drugim državnim organima putem aplikativnih softvera ili putem pošte i kurira). Odsek je takođe, za sve platne naloge izdavao i elektronske naloge za plaćanje preko Uprave za trezor, i pratio izvršenja preuzetih obaveza.

Za sprovođenje platnih naloga, razmenu finansijskih podataka kao i za postupanja po procedurama propisanih zakonom u vezi sa javnim nabavkama koristi se petnaest posebnih aplikacija (aplikacije: Registar zaposlenih, FINPLAN UT, POF, EBS PURS, JN Uprave za javne nabavke, Portal UJN, CJN - centralizovane nabavke UZZPRO, PFP - srednjoročni planovi, E-uprava RDI, Devizni krt i eksportovanje podataka u vezi primanja zaposlenih – FTP, CRF - Centralni registar faktura, Centralni kadrovski registar, Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, aplikacija za računovodstvo i za vođenje evidencije o osnovnim sredstvima). Krajem godine nabavljen je računovodstveni aplikativni softver Bit impex Next i tako uspostavljen sistem dvojnog knjigovodstva vođenja poslovnih knjiga. Novim softverom osigurano je čuvanje podataka o svim proknjiženim transakcijama, funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola koji onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena a sve u skladu sa Uredbom o budžetskom računovodstvu, Međunarodnim računovodstvenim standardima u javnom sektoru.

Odsek u svojim poslovnim procesima primenjuje odredbe više od četrdeset zakona, pravilnika, odluka, smernica i drugih akata i u vezi sa njima je dostavljao propisane finansijske i druge izveštaje Ministarstvu finansija, Sektoru za budžet, Upravi za javne nabavke i drugim nadležnim državnim organima.

U skladu sa preporukama Grupe za internu reviziju Ministarstva finansija tokom prvih šest meseci 2017. godine, Odsek za materijalno - finansijske i opšte poslove je izvršio ažuriranje procedura i poslovnih procesa FUK (osnovnih i pomoćnih) na nivou Uprave u pravcu pojednostavljenja i fokusiranja na poslovne procese i njihove osnovne elemente. Takođe, Odsek je sačinio meritorni dokument po metodologiji „workload analysis“ (analiza poslovnih procesa i obima posla) radi identifikovanja stvarnih potreba u ljudskim resursima, za potrebe planiranja optimalnog razvoja resursa za postizanje ciljeva i strategija koje Uprava za sprečavanje pranja novca želi da ostvari kao i za podizanje efikasnosti i efektivnosti osnovnih poslovnih procesa u organizacionim jedinicama te unapređivanje svih poslovnih procesa podrške. Izrađen je katalog rizika osnovnih i procesa podrške shodno Pravilniku o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru na bazi čega je izvršeno ažuriranje i Strategije upravljanja rizicima u Upravi za sprečavanje pranja novca.

Grupa za internu revizija Ministarstva finansija je u 2017. godini izvršila sveobuhvatnu kontrolu poslovanja Uprave u vezi sa obračunom i isplatama plata i naknada za zaposlene u 2016. godini kao i kontrolu svih dokumenata u vezi sa sprovedenim godišnjim popisom imovine i obaveza prema izvorima sredstava i na dan 31.12.2016. godine i izvršila usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

Na osnovu iskazanih potreba organizacionih jedinica i donetim Planom nabavki za 2017. godinu a sve u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Odsek je uspešno sproveo postupke

za ukupno 18 (osamnaest) javnih nabavki malih vrednosti i to: trinaest centralizovanih na bazi okvirnih sporazuma koje pokrivaju dobra i usluge za tekuće poslovanje (kancelarijski materijal, tonere, troškove mobilne telefonije i interneta, usluge fizičko-tehničkog obezbeđenja i sl.), dve nabavke male vrednosti usluga (hosting za Disaster Recovery i usluge posredovanja pri kupovini avio karata i drugih putnih karata i rezervaciji hotelskog smeštaja za službena putovanja u zemlji i inostranstvu) i ukupno tri nabavke za dobra (produženja podrške i garancija za aplikativne softvere) bez odstupanja od usvojenog Plana nabavki. Za svaku sprovedenu javnu nabavku objektivno je cenjena opravdanost i svrsishodnost nabavke uz poštovanje principa racionalnog trošenja budžetskih sredstava i kontrole rashoda. U skladu sa zakonskim propisima Uprava je zaključila Ugovor o pružanju usluga iz oblasti zaštite od požara i oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Grupa za finansijsko materijalne poslove je krajem godine obavila godišnji popis imovine i obaveza prema izvorima sredstava i sa 31.12.2017. godine.

Zaposleni u Odseku su izvršili poslove koji se odnose na: izradu opštih akata, pripremu pojedinačnih akata o ostavarivanju prava iz radnog odnosa, vođenja personalne evidencije, unošenja podataka u Centralnu kadrovdku evidenciju, kreiranje i čuvanje kadrovske, statističke i druge evidencije iz svog delokruga rada, i obavljali druge operativno- stručne poslove kojima se obezbeđuju efikasan i usklađen rad zaposlenih.

IZAZOVI I PREPREKE U OSTVARIVANJU PLANOVA

Nedostatak ljudskih kapaciteta i veoma obiman delokrug rada predstavlja problem u radu. Naime, trenutno je stalno zaposleno 29 državnih službenika. Evropska komisija, kao i druge međunarodne organizacije koje prate temu pranja novca, ukazuju na problem nedostatka resursa za efikasniji rad Uprave, posebno zbog broja različitih poslova koje vrši, a koji je značajno veći u odnosu na međunarodne standarde u ovoj oblasti. Kako bi se povećao broj zaposlenih, neophodno je obezbediti i adekvatne prostorije za rad postojećih državnih službenika.

Dalje jačanje interagencijske saradnje u cilju efikasnijeg funkcionisanja celokupnog sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma će biti prioritet Uprave u narednom periodu.

Filename: godisnji izvestaj za 2017 Uprava
Directory: C:\Users\kpavlicic\Documents\WWW.APML.ORG.RS
Template: C:\Users\kpavlicic\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Norma
l.dotm
Title: Извештај о раду Управе за спречавање прања новца за период
од 1.1.2015. до 31.12.2015. године
Subject:
Author: У Београду 22. марта 2016. године
Keywords:
Comments:
Creation Date: 10/30/2018 1:20:00 PM
Change Number: 5
Last Saved On: 10/30/2018 1:23:00 PM
Last Saved By: kpavlicic
Total Editing Time: 4 Minutes
Last Printed On: 10/30/2018 1:24:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 39
Number of Words: 12.635 (approx.)
Number of Characters: 76.063 (approx.)